

Zo zaujímavého podujatia
Kôň v službách človeka
strana 8

Študentský workshop
O využití geotermálnych prameňov
strana 9

my green university

65 SPU

poľnohospodár

spravodajca Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 61 | číslo 10 | 23. jún 2017 | cena: 0,35 €

Víťazstvo v Univerziáde 1967 - po 50-tich rokoch

Čas uteká a ľudia sa mŕňajú. Nie je to len parafráza na latinskú pravdu, ale realita súvisiaca s našou univerzitou a jej 65-ročným jubileom samostatnej existencie a pôsobenia v Nitre.

Bola poľnoc 23. mája 1967. Do tmavej noci z rozžiarenej auly VŠP zaznela študentská hymna Gaudeamus igitur. Nitra zvíťazila vo finále Univerziády nad Zvolenom. Nielen akademická obec našej alma mater, ale aj Nitrania sa radovali. A spolu s nimi tisíce televíznych divákov, ktorí boli od 8. novembra 1966 účastníkmi najsledovanejšieho programu na Slovensku, vedomostnej - intelektuálnej súťaže vysokoškolákov s názvom Univerziáda. Na rozdiel od dnes úspešného Duelu v RTVS, ktorý je orientovaný na širokú verejnosť, bolo cieľom tvorcov predstaviť vysokoškolskú komunitu ako súčasť návratu úcty k vzdelaniu. To boli myšlienkové a realizačné ciele Břetislava Truhlaře, Jozefa Novana, Dagmar Marenčinovej a nezabudnuteľných vedúcich súťažných večerov - doc. JUDr. Ladislava Košťu, CSc., a Ing. Karola Dlouhého. V Univerziáde súťažili päťčlenné družstvá z 8 slovenských VŠ: Univerzity Komenského, Slovenskej vysokej školy technickej a Vysoké školy ekonomickej z Bratislavy, Vysoké školy poľnohospodárskej v Nitre, Vysoké školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene, Vysoké školy dopravnej v Žiline, Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach a Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici. Družstvá sa vylučovacím spôsobom stretli na previerke vedomostí z archeológie, literatúry, filmu, divadla, astronómie, geografie, vynálezov a i. Univerziáda bola aj hra, vedomostný zápas podobný športovému, keď je dôležité zvládnuť stratégiu i taktiku. V tom bol základ víťazstva VŠP (SPU) v Univerziáde. Nezastupiteľná bola aj úloha fanúšikov - kolegov v kotle majestátnej Auly maximy našej univerzity. Na ceste k víťazstvu vo finále sme porazili veľmi zdatných súperov - VŠE a SVŠT z Bratislavy. Vo finále VŠLD vo Zvolene. Vtedajší redaktor Poľnohospodára Rudo Haspra uviedol, že tie nervy a nálada v aule sa nedá porovnať ani s najdramatickejším futbalovým zápasom. Bolo realitou doby, ale hlavne plynúceho času dobrých rokov 60-tych, že v rozbroji medzi sebou súťažili i súperili potomkovia bývalej spoločnej Vysoké školy poľnohospodárskeho a lesného inžinierstva v Košiciach. Ekonomovia z Bratislavy mali otázku: Vedia títo z VŠP, koľko je 1 plus 1? Vedeli a dodnes vedia viac. O tom som presvedčený nielen ako bývalý člen súťažiaceho družstva, pedagóg, vedeckovýskumný pracovník, ale aj občan Slovenska. Kto boli aktéri toho súťaženia z VŠP? Bol to Peter Herchel, IV. Fyto, Laco Šimko, V. Zoo, Milan Splítek, IV. Zoo, Jozef Bulla, IV. Zoo, Pavol Dukes, II. Zoo a v 1. kole Katka Homolová z III. Fyto. Kto nás vyberal? Kolegovia a schválili rektorátne inštanície. Pozitívum bolo, že rektor VŠP prof. Tomovčík a prorektor doc. Gunár boli projektu naklonení. Vzdávam úctu mojím priateľom, kolegom, spolusúťažiacim a chcem im poďakovať za zmysluplné, revolučné, ale dôstojné a kultivované prežitie tých rokov, ktoré boli a budú svetlou stránkou nášho poľnohospodárstva. *Emeritný profesor SPU Jozef Bulla, priamy účastník týchto dní*

Slávnostnú atmosféru udeľovania čestných doktorátov umocnilo vystúpenie Kristíny Uhlíkovej z FZKI

Čestný doktorát pre prof. Włodzimierza Sadyho a prof. Ivana Krefta

Na SPU v Nitre sa 15. júna uskutočnilo slávnostné zasadnutie Vedeckej rady SPU v Nitre, rozšírené o vedecké rady fakúlt, ktoré sa konalo pri príležitosti udelenia titulu Doctor honoris causa dvom medzinárodne uznávaným osobnostiam pedagogického a vedeckého života. Na návrh Vedeckej rady SPU bol udelený čestný titul prof. dr. hab. inž. Włodzimierzowi Sadymu, rektorovi Poľnohospodárskej univerzity v Krakove, Poľsko. Fakulta biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre si čestným doktorátom uctila akademika prof. Dr. M.Sc. Ivana Krefta, Ph.D., z Ústavu výživy v Ľubľane, Slovinsko.

Snímky: za

Prof. W. Sady (druhý zľava) a prof. I. Kreft s rektorom SPU prof. P. Bielikom a promótorom J. Gadušom

Slávnostná inaugurácia sa uskutočnila v aule SPU a zúčastnili sa na nej významné osobnosti akademického, spoločenského a kultúrneho života, medzi nimi Bernarda Gradišnik, veľvyslankyňa Slovenskej republiky v SR a Oľga Nachtmannová, štátna tajomníčka MŠVVaŠ.

Prof. Włodzimierzowi Sadymu bol titul udelený za aktívnu spoluprácu pri rozvoji univerzity

vo vedeckovýskumnej a vzdelávacej činnosti. Jeho hlavné vedecké záujmy zahŕňajú problematiku pestovania plodín, hnojenia a minerálnej výživy rastlín vrátane obohatenia obsahu stopových prvkov a zníženia kontaminácie úrody dusičnanmi a ťažkými kovmi, ako aj produkcie zeleniny s vysokou nutričnou a biologickou

pokračovanie na strane 4

Rektor zablahoževal trom novým profesorom

Prezident Andrej Kiska vymenoval 18. mája v Prezidentskom paláci v Bratislave 30 nových vysokoškolských profesorov. Medzi nimi sú aj traja odborníci SPU v Nitre, ktorým bol po predchádzajúcom schválení vo Vedeckej rade Fakulty biotechnológie a potravinárstva a VR Technickej fakulty SPU v Nitre schválený titul profesor. Novým profesorom 22. mája zablahoževal rektor SPU Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD.

Medzi akademickú elitu sa zaradili pedagógovia: **prof. Ing. Marcela Capcarová, PhD.**, z Katedry fyziológie živočíchov FBP, inaugurovaná v odbore spracovanie poľnohospodárskych produktov, **prof. Ing. Adriana Kolesárová, PhD.**, z Katedry fyziológie živočíchov FBP, v odbore agro-

biotechnológie a **prof. Ing. Pavol Findura, PhD.**, z Katedry strojov a výrobných biosystémov TF, inaugurovaný v odbore mechanizácia poľnohospodárskej a lesníckej výroby.

rch

Foto: za

Vysoké ocenenie spolupráce slovenských univerzít s ukrajinskými partnermi

Na pozvanie Ukrajinského vedecko-edukačného konzorcia a Národnej poľnohospodárskej univerzity vo Vinici sa rektor SPU v Nitre Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., rektorka Univerzity veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD., a rektor Technickej univerzity vo Zvolene prof. Ing. Rudolf Kropil, CSc., zúčastnili na pracovnej ceste na Ukrajinu.

Súčasťou cesty bola návšteva Ukrajinskej akadémie agrárnych vied a jej predstaviteľov a vzájomné oboznámenie sa s cieľmi a poslaním inštitúcií pri rozvíjaní vied o živé prírode. Slovenských rektorov prijal viceprezident akadémie prof. Vale-

Foto: VV

riy Zhuk za účasti členov predsedníctva. Delegácia sa zúčastnila aj na medzinárodnej konferencii Rozvoj pozemkových vzťahov, organizačná, ekonomická, právna a technologická podpora poľnohospodárstva Ukrajiny, ktorú organizovala NPU vo Vinici. Stretlo sa na nej vyše 400 popredných vedcov, učiteľov, vládnych činiteľov, zástupcov verejných inštitúcií a poľnohospodárskych podnikov.

NPU vo Vinici, ktorej korene siahajú až do 17. storočia, tvorí šesť fakúlt a asi 15-tisíc študentov. S cieľom podpísať multilaterálnu zmluvu o spolupráci slovenských rektorov prijal prof. Hrihory Kaletnik, rektor NPU a vedenie univerzity a fakúlt. Jej obsahom je hľadanie možností hlbšieho

pokračovanie na strane 2

Delegácia z Nórska navštívila bioplynovú stanicu v Kolíňanoch

Foto: VPP

Rektor SPU v Nitre Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., prijal 7. júna delegáciu z Nórska v súvislosti s ukončovaním projektu GIIPP001 Centre for the Research of Biomass Potential - Výskumné centrum potenciálu biomasy, v rámci programu Green Industry Innovation, podporeného z Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu SR, ktorého nositeľom je Národné poľnohospodárstvo

pokračovanie na strane 8

Foto: za

Komisia SAV priznala Eve Tvrdej vedecký kvalifikačný stupeň IIa

Komisia Slovenskej akadémie vied pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie zamestnancov podľa príslušného zákona o výchove nových vedeckých pracovníkov a ďalšom zvyšovaní kvalifikácie vedeckých pracovníkov priznala vedecký kvalifikačný stupeň IIa Ing. Eve Tvrdej, PhD., z Katedry fyziológie živočíchov Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre.

K tomuto úspechu jej 1. júna zablahoževal rektor SPU Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., prorektor pre vedu a výskum prof. Ing. Ján Gaduš, PhD., a riaditeľka VC AgroBioTech doc. Ing. Tatiana Bojňanská, PhD.

Ing. E. Tvrďá je reprodukčná biologička, vo svojej práci sa venuje rôznym aspektom samčej reprodukcie v zdraví i chorobe. Spolu s kolegami študuje vplyv environmentálnych faktorov (expozícia stopovým prvkom i ťažkým kovy, mykotoxínom a endokrinným disruptorom) na dynamiku samčích reprodukčných tkanív a buniek, možnosti využitia prírodných biomolekúl s protektívnymi a antioxidačnými vlastnosťami pri uchovávaní či zlepšovaní reprodukčných funkcií samcov ako aj vplyv infekcií, diabetu a moderného životného štýlu na znižujúcu sa kvalitu samčej fertility. Zároveň sa snaží o skvalitnenie postupov krátkodobého, či dlhodobého uchovávaní spermii cicavcov, vtákov a plazov. V štúdiách sa zameriava na pochopenie správania sa samčích gamét v rôznych podmienkach a poskytnutie nových poznatkov pre ďalší vývin humánnej i veterinárnej andrológie.

rch

Zmluva o spolupráci so Saratovskou štátnou agrárnou univerzitou

Foto: rch

Naštartovanie bilaterálnej spolupráce v oblasti vedy, vzdelávania, výskumu i kultúry bolo predmetom stretnutia rektora Saratovskej štátnej agrárnej univerzity N. I. Vavilova (SŠAU) v Ruskej federácii prof. Nikolaja Ivanoviča Kuznecova a vedúcej Inštitútu medzinárodného vzdelávania prof. Galiny N. Kamyšovej s rektorom SPU v Nitre Dr.h.c. prof. Ing. Petrom Bielikom, PhD. Prítomná bola aj dekan FEM prof. Dr. Ing. Elena Horská. Prof. N. I. Kuznecov predstavil svoju univerzitu, ktorú tvoria štyri fakulty a dva inštitúty, ako aj jej vedeckovýskumnú a vzdelávaciu činnosť. Ako povedal, univerzita má bohatú 105-ročnú históriu. Študuje na nej 13-tisíc študentov, medzi nimi aj zahraniční študenti z 30 krajín. Podľa rankingu univerzít sa SŠAU spolu so Štátnou poľnohospodárskou Timiriazevovou univerzitou v Moskve v roku 2015 umiestnili na 1. mieste spomedzi 54 agrárnych ruských univerzít. Ako sa rektor SŠAU vyjadril, majú záujem o intenzívnu spoluprácu s SPU v oblasti vzdelávania, výskumu a realizácie mobility a projektov. Rektor SPU prof. P. Bielik konštatoval, že je potrebná spolupráca v oblasti vedy a výskumu v širokom kontexte, tiež prezentoval možnosti spolupráce v rámci VUA a Výskumného centra AgroBioTech.

Na záver stretnutia rektori podpísali zmluvu o spolupráci oboch inštitúcií.

rch

Nové národné plemeno oviec – slovenská dojná ovca

Na Slovensku máme nové národné plemeno oviec – slovenskú dojnú ovcu (SD). Ide o plemeno s výbornou mliekovou úžitkovosťou, dojiteľnosťou a plodnosťou, s dobrými adaptačnými schopnosťami, vhodnými pre polointenzívny systém chovu.

Dlhoročný proces tvorby nového plemena bol slávnostne ukončený 26. mája 2017 podpisom pamätnej listiny ministerkou pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Gabrielou Matečnou na pracovisku NPPC – Výskumného ústavu živočíšnej výroby v Trenčianskej Tepłej (VÚŽV). Na tejto významnej celospoločenskej udalosti sa zúčastnili poprední predstavitelia všetkých zainteresovaných inštitúcií, najmä rezortu MPRV SR, Zväzu chovateľov oviec a kôz Banská Bystrica (ZCHOK), Plemenárskych služieb SR, š.p., Bratislava (PSSR) a viacerých chovateľov oviec participujúcich na tvorbe nového plemena. Samozrejme podujatie sa nemohlo zaobiť bez zástupcov organizácií, ktoré boli od samého začiatku (pred 20 rokmi) iniciátormi programu zošľachtovania základných plemien oviec na Slovensku - NPPC - Výskumného ústavu živočíšnej výroby v Nitre a Katedry špeciálnej zootechniky FAPZ SPU v Nitre.

Hlavným podnetom pre tvorbu nového plemena v 90-tych rokoch minulého storočia bola zlá ekonomická situácia chovateľov oviec, keď sa nákupná cena vlny niekoľkonásobne prepadla a nepokrývala ani náklady na ostrihanie zvierat. Pritom mlieková úžitkovosť a plodnosť oviec plemena merino, cigája a zošľachtená valaška bola v tom období relatívne nízka a bolo nevyhnutné pristúpiť k výraznej typovej prestavbe chovaných plemien oviec, s podstatne väčším tlakom na produkciu mlieka a plodnosť. Celý proces tvorby nového plemena prebiehal v dvoch etapách. V prvej sa tvorili vo viacerých šľachtiteľsko-experimentálnych chovoch krížence s rôznym genetickým podielom 2 zošľachťujúcich plemien s výbornou mliekovou úžitkovosťou a plodnosťou, a to plemena lacaupe a východofrízského plemena. V druhej etape sa pristúpilo ku konsolidácii a stabilizácii syntetickej populácie oviec, v rámci ktorej sa na báze čistokrvnej plemenitby pristúpilo k pripárovaniu jedincov inter se, pritom zostavovanie pripárovacích plánov (rodičovských párov) sa opieralo najmä o plemenné hodnoty pre produkciu mlieka a veľkosť vrhu. Celý proces šľachtenia bol od samého začiatku koordinovaný pod odborným gestorstvom pracovníkov VÚŽV Nitra a SPU v Nitre (doc. RNDr. Milan Margetín, PhD., Ing. Anton Čapistrák, Ing. Dušan Apolen

a v začiatkoch realizácie programu aj prof. Ing. Milan Gajdošík, CSc., a doc. Ing. Egon Gyarmathy, CSc.), v úzkej spolupráci s pracovníkmi ZCHOK, PS SR a samotnými chovateľmi. Z rúk ministerky pôdohospodárstva G. Matečnej získali viacerí pracovníci vysoké rezortné vyznamenanie za významný prínos k tvorbe nového plemena oviec na Slovensku.

Na slávnostnom podujatí v Trenčianskej Tepłej bolo konštatované, že nové národné plemeno oviec má na Slovensku všetky predpoklady pre ďalší úspešný rozvoj. Výberová základňa je dostatočne široká (asi 5-tisíc oviec v kontrole úžitkovosti; asi 50-tisíc oviec pôsobí v úžitkových chovoch). V najlepších chovoch dosahujú už v súčasnosti u plemena SD produkciu mlieka za dojnú periódu viac ako 200 litrov, plodnosť bahnic prekračuje hodnotu 160 % a jahňatá

Doc. Milan Margetín (vľavo) a Ing. Štefan Ryba získali za zásluhy pri šľachtení nového národného plemena oviec – slovenská dojná ovca Zlatú medailu rezortu MPRV SR

Foto: M. Dukes

majú denné prírastky hmotnosti do odstavu viac ako 300 g. Veľmi dôležité pritom je, že bahnice SD majú vemená s výbornými funkčnými a morfológickými vlastnosťami, to znamená, že sú vhodné pre podmienky strojového dojenia. Nové plemeno má stanovený pre ďalšie obdobie šľachtiteľský program, plemenný štandard a aj chovný cieľ. U chovateľov oviec sa stretáva toto plemeno s veľkým záujmom.

Za SPU sa na podujatí zúčastnil prodekan FAPZ doc. Ing. Milan Šimko, PhD., vedúci Katedry špeciálnej zootechniky prof. Ing. Marko Halo, PhD., zástupca vedúceho KŠZ prof. Ing. Juraj Mlynek, CSc., a konateľ VPP SPU Ing. Ján Lajda. Doc. RNDr. Milan Margetín, PhD., FAPZ

Biotechnológia a kvalita surovín a potravín

Fakulta biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre pod záštitou Ministerstva pôdohospodárstva a RV SR a SAPV zorganizovala 16. - 18. mája v KC SPU medzinárodnú konferenciu Biotechnológia a kvalita surovín a potravín. Zúčastnilo sa na nej 120 účastníkov zo 17 krajín. Podujatie prinieslo najnovšie poznatky z oblasti biotechnológií, molekulárnej biológie, spracovania a technológií potravín, bezpečnosti a politiky, dizajnu a inovácií potravín. V rámci programu sa rektor Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., dekan FBP prof. Ing. Ján Tomáš, CSc., a zástupcovia vedenia SPU a FBP, stretli so zahraničnými hosťami,

medzi nimi prof. T. Trziszkom, rektorom Vroclavskej univerzity environmentálnych a prírodných vied, Poľsko, Dr. S. Braunovou, riaditeľkou VC Bioekonomiky Univerzity Hohenheim, Stuttgart, Nemecko, Dr. I. Oswaldovou, zástupkyňou riaditeľa INRA Toxalim v Toulouse, Francúzsko, prof. P. Sutovským z Univerzity v Missouri, USA, prof. Y. L. Xiongom z Univerzity v Kentucky, USA a ďalšími. Súčasťou programu konferencie bol workshop organizovaný pre mladých vedcov, prehliadka laboratórií VC AgroBioTech a Centra excelentnosti pre bielo-zelené biotechnológie FBP.

r

Účastníci konferencie

Foto: archív FB

Cena SAPV pre mladých vedeckých pracovníkov - Katarínu Drgoňovú a Tomáša Jambora

Slovenská akadémia pôdohospodárskych vied (SAPV) predstavila víťazov 13. ročníka súťaže mladých vedeckých pracovníkov. Slávnostné odovzdávanie ocenení SAPV sa konalo 30. mája v NPPC v Lužiankach.

Cenu SAPV získali mladí vedeckí pracovníci SPU - Tomáš Jambor z FBP a Katarína Drgoňová z FZKI (v strede)

Foto: SAPV

Za najlepšiu vedeckú prácu roka 2016 s významným aplikačným prínosom ocenilo Ministerstvo pôdohospodárstva a RV Ing. Tomáša Jambora, doktoranda na Katedre fyziológie živočíchov FBP. T. Jambor zvíťazil v odbore živočíšna výroba so súťažným článkom In vitro effect of 4-nonylphenol on human chorionic gonadotropin (hCG) stimulated hormone secretion, cell viability and reactive oxygen species generation in mice Leydig cells (Jambor, T., Tvrďá, E., Tušimová, E., Kováčik, A., Bistáková, J., Forgács, Z., Lukáč, N.), publikovaným v časopise Environmental Pollution (IF: 4,839). Ocenenie si prevzal z rúk štátneho tajomníka rezortu pôdohospodárstva Antona Stredáka. V kategórii prác s významným aplikačným prínosom obsadila 2. miesto Ing. Katarína Drgoňová, PhD., z Katedry biometerológie a hydrologie FZKI za prácu zaradenú v odbore pôdoznanectvo a ochrana pôdy: The impact of the soil additives application on the rainwater surface runoff (K. Drgoňová, B. Novotná, J. Antal), publikovaný v časopise Journal of Ecological Engineering (IF: 2,740). Súťaž o ceny SAPV vznikla v roku 2004 ako forma podpory a propagácie publikačnej aktivity mladých vedeckých pracovníkov v oblasti pôdohospodárstva. Do 13. ročníka súťaže bolo prihlásených 49 prác zo siedmich odborov. Vo väčšine ocenených prác ich autori publikovali originálne výsledky, ktoré mali bezprostredný aplikačný význam a doplnili doterajšie vedeckovo-výskumné poznatky z najrôznejších oblastí.

r

Vysoké ocenenie spolupráce slovenských univerzít s ukrajinskými partnermi

pokračovanie zo strany 1

Súčasťou odborného programu bola aj návšteva výskumného komplexu a pokusných polí so zameraním na liečivé rastliny, obilniny, strukoviny a pestovanie biomasy

Foto: VV

prepojenia spolupráce slovenských a ukrajinských univerzít a vedeckých inštitúcií zoberajúcich sa problematikou poľnohospodárstva.

Na základe dlhodobej spolupráce Ukrajinské vedecko-edukačné konzorcium so sídlom v Kyjeve udelilo Dr.h.c. prof. Ing. Petrovi Bielikovi, PhD., rektorovi SPU v Nitre titul čestný doktor vied v oblasti podnikovej ekonomie. Čestný titul Dr.h.c. bol tiež udelený rektorke J. Mojžišovej a rektorovi R. Kropilovi.

r

Výskumné centrum AgroBioTech reaguje na požiadavky trhu „výskumom na mieru“

Výskumné centrum AgroBioTech SPU v Nitre umožňuje realizáciu výskumu s previazanosťou na kľúčové potreby prioritných tém v agrobiológii, technológií spracovania poľnohospodárskych produktov a agropotravinárstve, biotechnológií, genetických technológiách, agroekológii, bioenergetike a bioekonomike. Jeho poslaním je pôsobiť ako regionálne centrum aplikovaného výskumu integrujúce rozhodujúce výskumné aktivity, čo umožňuje dosiahnuť synergetický efekt vo využití a zvyšovaní výskumného potenciálu SPU. Dôležitou úlohou je realizácia výskumu s priamym dopadom na spoločnosť, na vznik inovácií, vývoj moderných technológií a poradenských služieb pre implementáciu výsledkov výskumu a vývoja do praxe. Od vzniku VC ABT boli realizované mnohé stretnutia vyvolané záujmom odbornej verejnosti alebo iniciované aktivitami realizovanými v rámci jeho činností. Spolupráca s poľnohospodárskou praxou a potravinárskymi, prípadne inými podnikmi, môže priniesť výhody ich lepšej konkurencieschopnosti a postavenia na trhu a rozšírenie ich inovačného potenciálu.

Aktuálne portfólio činností VC ABT aplikovaných do praxe v súčasnosti zahŕňa oblasť sladovníctva a pivovarníctva, technológií spracovania potravín rastlinného aj živočíšneho pôvodu, vinárstva a overovania aplikácie hnojív a ich účinkov. Potenciál pre rozšírenie spolupráce je podmienený samotnou infraštruktúrou VC, ktorá ponúka firmám v oblasti potravinárskeho a spracovateľského priemyslu jedinečné príležitosti pre vedeckovýskumné a vývojové aktivity a umožňuje reagovať na požiadavky praxe aj v iných oblastiach – moderné prístroje a ďalšie špecifické zariadenia dávajú predpoklad na realizáciu aplikovaného výskumu v oblasti fyziológie, molekulárnej biológie, biomedicíny, bota-

niky, genetiky, bioenergetiky a bioekonomiky.

Výskumný potenciál centra posúva jeho pôsobnosť aj za hranice regiónu a prostredníctvom úspešnej prezentácie v zahraničí aj za hranice Slovenska. Požiadavky trhu prichádzajúce zo zahraničia sa zameriavajú na inovačné spôsoby technologického spracovania produktov, prípadne analýzy potenciálne perspektívnych produktov.

Oblasti výskumu, ktoré sú orientované na podnikateľský sektor: aktuálne otázky limitujúce poľnohospodársku prvovýrobu a produkciu potravinových zdrojov, monitorovanie rastlín v meniacich sa podmienkach prostredia, využitie potenciálu agrobiodiverzity poľnohospodárskych druhov rastlín a zvierat, vývoj potravín na mieru s pridanou hodnotou, vývoj nových technicko-výrobných a spracovateľských technológií pre priemysel a poľnohospodárstvo, výskum technického a technologického využívania obnoviteľných zdrojov energie/bioenergie, analýzy poľnohospodárskych svetových trhov a otázky súvisiace s poslaním bioekonomiky spoločnosti.

Prístrojové vybavenie pre analýzy vzoriek a prípravu produktov

Foto: za

Významný je aj transfer poznatkov a výsledkov výskumu do praxe a ochrana duševného vlastníctva, čo je realizované v spolupráci s Transferovým centrom SPU v Nitre, ktorého činnosť je zameraná na podporu prenosu poznatkov, technológií a inovácií z vedeckovýskumnej do komerčnej sféry a ich zhodnocovanie a využívanie v praxi.

VC ABT je pripravené aj na sfunkčnenie Potravinového inkubátora, ktorého úlohou je vytvárať priaznivé podporné prostredie pre podnikateľský sektor. Z dlhodobého hľadiska sa bude zameriavať na podniky so zameraním na potravinársky a spracovateľský priemysel, a to najmä na oblasť spracovania a technológií obilnín (chlieb, pečivo, cestoviny, extrudované výrobky, sladovníctvo, pivovarníctvo), spracovania tukov a olejov, nápojov, potravín živočíšneho pôvodu (syry, mlieko, mäso a mäsové výrobky), oblasť senzorickej analýzy potravín, balenia potravín, zdravej výživy (klinické štúdie) – potraviny a zdravie, ekonomických štúdií, prípadne na ďalšie oblasti. Kľúčovou bude v budúcnosti kontinuálnosť výskumných aktivít, diseminácia dosiahnutých poznatkov a výsledkov, ochrana získaných výsledkov a vyvinutého know-how a orientácia na tzv. znalostný trojuholník (výskum, inovácie, vzdelávanie).

Podmienkami, ktoré sú vytvorené vo VC ABT, univerzita dostala veľkú šancu byť výnimočná v oblasti aplikovaného výskumu, a pokiaľ bude pretrvávajúť snaha a zostanú zachované podmienky pre spoluprácu s praxou, bude predpoklad, že za určité časové obdobie môže byť smerovanie univerzity na aktívnu pomoc hospodárstvu také významné ako je tomu v iných výskumných a inovačných centrách vo svete, napr. na Louisiana State University alebo Ghent University.

VC ABT

Foto: rch

FAPZ organizovala konferenciu o kvalite mäsa

Na SPU v Nitre sa 1. - 2. júna konala medzinárodná konferencia Kvalita mäsa pod záštitou Ministerstva pôdohospodárstva a RV SR.

Organizovala ju Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v spolupráci s Univerzitou technológií a prírodných vied v Bydgoszczy v Poľsku, Fakultou biotechnológií a potravinárstva SPU, JU v Českých Budějoviciach a ČZU v Prahe. Podujatie otvoril doc. Ing. Peter Ondříšek, PhD., dekan FAPZ a Anton Stredák, štátny tajomník MParV SR. Za spoluorganizujúce fakulty sa prihovril prof. Dr. hab. Wojciech Kapelanski z poľskej UTPV a prodekan FBP prof. Ing. Norbert Lukáč, PhD.

Ako informoval štátny tajomník, krajiny EÚ sa dohodli o zriadení webovej stránky pre dvojité kvalitu potravín, zastrešovať ho bude Slovensko. Portál bude zverejňovať informácie o odlišnej kvalite a zložení potravín rovnakej značky pre rôzne trhy. A. Stredák tiež povedal, že kontroly v zariadeniach spoločného stravovania vrátane zariadení školského a predškolského stravovania preukázali, že väčšina používaného hydinového mäsa pochádzala z Brazílie, Dánska, ČR, Poľska a len 20 % zo Slovenska. „Toto treba zmeniť a uprednostňovať výsledovateľnosť pôvodu mäsa, dostupnosť a uprednostňovanie čerstvého mäsa pred zmrazeným, aby mali domáci výrobcovia šance presadiť sa na trhu.“ Ministerstvo pripravuje aj Národný potravinový katalóg, aby nebolo možné obstarávať potraviny s nízkou kvalitou a rizikom pre zdravie.

Ako uviedol prof. Ing. Ondrej Debreceni, CSC., odborný a organizačný garant konferencie, spotreba mäsa na Slovensku bola podľa VÚEPP v Bratislave za minulý rok 57,36 kg na osobu (v roku 2015 to bolo 50,6 kg). Pre porovnanie, vo Švajčiarsku je to 127,9 kg, vo Francúzsku 110 kg. Spotreba bravčového mäsa v SR tvorila v minulom roku 35,8 kg na osobu, hydinového 16,6 kg, hovädzieho 4,82 kg, telacieho 0,04 kg, ovčieho a jahňacieho 0,01 kg. Celková denná spotreba bielkovín by mala byť minimálne 80 gramov, z toho jedna tretina živočíšnych bielkovín, tzn. 28 gramov. Slovensko s dennou spotrebou živočíšnych bielkovín 30,6 g v roku 2016 je na spodnej hranici výživovej bezpečnosti.

Počas prvého dňa odznelo na konferencii 22 príspevkov a bolo prezentovaných päť posterových prezentácií.

Druhý deň, pod názvom Deň chovateľov, bol odborný program venovaný prenosu vedy do praxe. Vystúpenie generálneho riaditeľa sekcie poľnohospodárstva MPRV SR Štefana Rybu a generálneho riaditeľa PPA SR Juraja Kozucha a následná diskusia poukázali na skutočnosť, že v kvalite mäsa a v jej kontrole máme na Slovensku množstvo nevyriešených problémov, spôsobených nedostatočnou stratégiou a disciplínou chovateľov vo svojom podnikaní, výlučným postavením „reťazcov“ na trhu s mäsom, ako aj živelným podnikaním obchodníkov a priekupníkov na trhu s mäsom. Spoločným cieľom celého rezortu musí byť nastavenie systémových opatrení, ktoré pomôžu znížiť zraniteľnosť farmárov, podporiť progresívne prúdy v tvorbe slovenského trhu najmä s hovädzím a jahňacím mäsom a eliminovať špekulatívnych kalkulátorov s dobytčiami jednotkami a priamymi platbami.

Vystúpenia dokázali, že slovenskí chovatelia vedľa vyprodukovať a aj produkujú mäso všetkých druhov zvierat v špičkovej kvalite, ale ťažia z toho hlavne zahraniční spotrebiteľia.

Veľmi nízka účasť farmárov na tomto podujatí poukázala na skutočnosť, že slovenského producenta väčšinou nezaujímajú kvalita mäsa. Systém realizácie mäsa a nákupné ceny výkupcov nemotivujú výrobcov k tomu, aby sa vážne zaoberali kvalitou svojho produktu. Renáta Chosraviová

VPP bodoval v súťaži NAJ slovenský chov

Konateľ VPP, s.r.o., Kolíňany Ing. Ján Lajda prebral ocenenie pre podnik z rúk Štefana Rybu, generálneho riaditeľa sekcie poľnohospodárstva MPRV SR

Foto: Marián Dukes

V priestoroch oponického kaštieľa Chateau Appony sa 30. mája stretli NAJlepší slovenskí chovatelia hospodárskych zvierat. Vysokoškolský poľnohospodársky podnik SPU, s.r.o., Kolíňany zabodoval v ťažko skúšanom odvetví, akým chov ošípaných bezpochyby je. Stal sa víťazom kategórie chovateľov ošípaných plemena biela ušľachtilá a kategórie materských plemien.

Pri plemene biela ušľachtilá a kategórie materských plemien zvíťazilo stádo z chovu VPP s rekordným počtom odchovaných prasiatok na prasnica za rok – až 31,4. Dosiahnuť priemer odstavených prasiatok na prasnica a rok na úrovni vyše 31, tak ako to dokázal VPP pri materských plemenách ošípaných, to už chce okrem výkonných genotypov zvierat aj veľkú dávku chovateľského fortieľu, manažérskych schopností či znalostí a obetavosti ošetrovateľského personálu. Víťazovi zostáva len po-priať, aby sebestačnosť v bravčovom mäse už ďalej neklesala a aby konzumenti čoraz vo väčšej miere nachádzali na pulkoch kvalitnú slovenskú bravčovinu.

NA SLOVÍČKO

s Ing. JÁNOM LAJDOM, konateľom Vysokoškolského poľnohospodárskeho podniku SPU, s.r.o., v Kolíňanoch

Pán inžinier, od októbra 2016 ste konateľom Vysokoškolského poľnohospodárskeho podniku SPU, s.r.o., v Kolíňanoch. V akej oblasti ste pôsobili a s akými cieľmi a ambíciami ste prebrali vedenie univerzitného podniku?

Po ukončení VŠP v Nitre som pracoval v spoločnom poľnohospodárskom podniku Zeloproduct Ivánka, neskôr som pôsobil vo funkcii predsedu Lumen, družstvo Nitra.

Mojím cieľom je, aby univerzitný podnik, okrem dôležitej úlohy pre SPU, t.j. vytváranie vhodných podmienok pre praktickú výučbu študentov, dokázal progresívne hospodáriť a vytvárať zisk.

V akej kondícii sa podľa vás nachádza univerzitná farma? Kde vidíte silné stránky podniku a aké sú problémy, na odstránenie ktorých sa treba sústrediť?

Silnou stránkou podniku sú ľudia. Na vedúcich funkciách vo všetkých troch farmách - v Kolíňanoch, Žiranoch aj v Oponiciach sú odborníci, ktorí robia dobré meno VPP a teda aj univerzite. Slabšou stránkou podniku je stroje a technické vybavenie.

Poľnohospodárska technika na stredisku Kolíňany a Oponice je staršia, morálne aj fyzicky opotrebovaná. Treba, samozrejme podľa finančných možností podniku, postupne dopĺňať a obmieňať techniku v podniku.

Aké sú podnikateľské zámery VPP v najbližšom období?

Prioritnou úlohou je vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom na všetkých strediskách, t.j. kúpiť pôdu pod hospodárskymi budovami, prípadne dohodnúť pre podnik výhodné nájomné zmluvy s majiteľmi pozemkov. Dôležité bude aj naďalej nakupovať ornú pôdu, lebo bez pôdy sa nedá podnikať v poľnohospodárstve.

Na aké oblasti sa budete zameriavať v živočíšnej či rastlinnej výrobe?

Aj napriek tomu, že sme ukončili spoluprácu s externým zahraničným odborníkom na výživu dojníc, chceme udržať a zvyšovať už aj dnes vynikajúcu dojivosť dojníc v Oponiciach. Som presvedčený, že v spolupráci s našimi odborníkmi na výživu na SPU v Nitre sa nám to podarí. V súčasnosti pripravujeme priestory pre výkrm mladých býčkov, aby sme čo najskôr začali s výkrmom a aj predajom kvalitného mäsa býčkov hmotnosti 300 – 350 kg.

Univerzitný podnik hospodári na troch strediskách a vyrába základné rastlinné a živočíšne komodity. Jeho najdôležitejším výstupom sú však vzdelaní a samostatní absolventi, ktorí návykmi získanými aj na VPP budú ovplyvňovať ďalšie smerovanie poľnohospodárstva na Slovensku. Aj keď dnes nepotrebujeme do poľnohospodárstva toľko špecialistov ako v minulosti, nároky poľnohospodárskej praxe sú vysoké. Absolventi musia byť odborne i mentálne zdatnejší, univerzálnejší, lepší. Čo podniknete v tejto oblasti?

Hlavným poslaním VPP je vytváranie podmienok pre praktickú výučbu, výskum, vývoj a realizáciu odbornej praxe študentov SPU. Podnik bude vychádzať v ústrety požiadavkám jednotlivých fakúlt a katedier pri skvalitňovaní praktickej výučby študentov. V súčasnosti riešime a budujeme vzorkovnicu hydiny a vzorkovnicu technológií výroby vína.

Akým prácam sa aktuálne venuje podnik?

V súčasnosti robíme zber krmovín do senáže, ochranu porastov, prihnojovanie. Plodiny, ktoré máme na pozemkoch vybavených závlahou zavlažujeme a už pripravujeme skladové priestory pre plodiny, lebo za pár dní tu máme žatvu.

Renáta Chosraviová

Úspech interdisciplinarity a medzinárodnej spolupráce

Konzorciu deviatich partnerských univerzít a dvoch fakúlt SPU v Nitre (FEM a FBP) vyšli v týchto dňoch tri medzinárodné učebnice, vydané v prestížnom vydavateľstve Wageningen Academic Publishers. Je to výsledok trojročnej projektovej spolupráce v rámci projektu Erasmus+ Strategické partnerstvá (Food Quality and Consumer Studies, č. projektu 2014-1-SK01-KA2013-000464). Koncept výučby senzorického marketingu, neuromarketingu, rozšírenej reality, kvality a trendov na trhu potravín bude pilotne otestovaný počas medzinárodnej letnej školy, ktorá sa uskutoční v posledný júnový týždeň v kampuse Univerzity Miguela Hernandesa v Španielsku. Knihy budú predstavené akademickej a odbornej verejnosti počas výstavy Agrokomples 2017. Prof. Dr. Ing. Elena Horská, koordinátorka projektu

Čestný doktorát pre prof. Włodzimierza Sadyho a prof. Ivana Krefta

pokračovanie zo strany 1

hodnotou. Bol manažérom hlavného výskumu 32 výskumných projektov. Jeho vedecké výstupy zahŕňajú viac ako 380 publikácií. Prof. W. Sady je nositeľom početných akademických, rezortných a štátnych vyznamenaní. Významný je jeho prínos pre rozvoj akademickej a vedeckovýskumnej spolupráce medzi SPU v Nitre a PU v Krakove.

Prof. Ivana Krefta navrhla na ocenenie FBP za aktívnu spoluprácu pri rozvoji univerzity a osobný prínos k realizácii vedeckej spolupráce. Je uznávaným odborníkom v oblasti genetiky a fyziológie rastlín, výskumu tkanivových kultúr. Jeho vedecký prínos spočíva v prehĺbení základného poznania v odbore genetických a fyziologických aspektov zvyšovania potravinárskej kvality plodín (pohánka, jačmeň, pšenica, kukurica, tekvica a i.). Podieľal sa na vývoji a zlepšovaní metód výskumu distribúcie sekundárnych metabolitov, mikroprvkov, bielkovín, škrobu, vlákniny, ako aj ultraštruktúrálnej charakteristiky semien. Ako vedúci vedeckých tímov objavil epigenetické vplyvy proteínov obsahujúcich seľen v procesoch bunkového dýchania hrachu a pohánky. Je priekopníkom, propagátorom a popularizátorom pestovania pohánky a jej využitia vo výžive ľudí. S SPU spolupracuje už dlhodobo, ako zahraničný expert sa spolupodieľal aj na budovaní Výskumného centra AgroBioTech.

Prof. W. Sady sa vo svojom príhovore zamerl na vyzdvihnutie vzájomnej plodnej spolupráce vzdelávacieho či vedeckého charakteru medzi odborníkmi oboch univerzít, oblasti a okruhy zamerania spoločného výskumu, ako aj kreovanie medzinárodných študijných programov, organizáciu odborných podujatí, realizáciu mobility študentských aktivít a pod.

Prof. I. Kreft vo svojom príhovore akcentoval najmä vedeckovýskumnú spoluprácu, okrem iného aj spoločne riešený bilaterálny projekt na SPU a Univerzite v Lublane, v rámci ktorého sa odborníci zamerali na problematiku výskumu pseudocereálií vhodných pre prípravu potravín s preukázateľným pozitívnym účinkom na ľudské zdravie, vhodnosť takýchto potravín aj vo výžive ľudí s potravinovou intoleranciou, znovuoobjavenie pohánky a jej zaradenie do jedálňička dnešnej populácie a potravinové využitie jej výnimočných vlastností.

Renáta Chosraviová

Foto: archív MV

Vo fínskom Lahti sa konal prvý medzinárodný workshop k projektu BIOREGIO

Na Univerzite aplikovaných vied v Lahti, Fínsko, sa 25. - 27. apríla stretli partneri zo šiestich krajín na 1. workshope v rámci projektu Interreg Europe „Modely regionálnej cirkulárnej ekonomiky a najlepšie dostupné technológie pre biologické materiály – BIOREGIO“. Projekt je plánovaný na päť rokov (2017 – 2022) a je zameraný na výmenu skúseností z oblasti cirkulárnej bioekonomiky a industriálnej symbiózy v regiónoch partnerských krajín (Fínsko, Španielsko, Francúzsko, SR, Grécko, Rumunsko). V priebehu workshopu partneri prezentovali situáciu v obehovom biohospodárstve vo svojich regiónoch. Slovensko reprezentovali: E. Marišová, K. Kollárová, M. Valach (Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre), M. Čaja a V. Juricová-Melušová (Nitriansky samosprávny kraj), M. Olšák (Ponitrianske sporiteľné družstvo).

Súčasťou workshopu boli návštevy vybraných podnikov v regióne Päijät-Häme zameraných na využitie najmodernejších technológií na energetické zhodnocovanie odpadov. Tento región sa môže pochváliť až 94-percentnou recykláciou odpadu a jeho opätovným využitím v biohospodárstve. Účastníkov workshopu privítal v kongresovom centre Sibelius aj Jari Parkkonen, predseda regiónu Päijät-Häme, ktorý zhodnotil progres ich regiónu v cirkulárnej ekonomike za posledné obdobie. Výsledky projektu budú v slovenských podmienkach postupne implementované do PHSR pri jeho aktualizáciách. Týmto

spôsobom chce NSK v spolupráci s SPU a PSD, ako aj ďalšími stakeholdermi, podporiť zavádzanie cirkulárnej bioekonomiky v Nitrianskom kraji.

Jedným z dôležitých záverov workshopu v Lahti boli definície Good practices pre účely projektu BIOREGIO. Technológie a modely spolupráce, ktoré podporujú cirkulárnu ekonomiku, sociálnu a environmentálnu udržateľnosť a ekonomický rast, uzatváranie cyklov, priamo alebo nepriamo vedú k minimalizácii produkcie odpadov a pod.

Na SPU v Nitre sa 11. mája konalo stretnutie, ktorého cieľom bolo rozšíriť a navrhnúť ďalšie Good practices, ktoré by boli aplikovateľné najmä v NSK, ale aj v iných partnerských regiónoch. Na stretnutí sa okrem riešiteľov z SPU zúčastnili aj predstavitelia NSK, Mesta Nitra a PSD. Návrhy Good practices z Lahti boli doplnené o viaceré odporúčania, ako napr. nepodporovať produkciu bioplynu z účelovo pestovaných plodín a nedotovať energiu vyprodukovanú z biomasy, podporovať produkciu energie z biologicky rozložiteľných odpadov, podporovať energetické zhodnocovanie biologického odpadu adekvátnymi technológiami, podporovať združenia obcí, škôl a producentov energie a vytvárať tak cirkulárny systém zhodnocovania biologických odpadov či motivovať samosprávy prijať nariadenia, ktoré by podporovali cirkulárnu ekonomiku.

Mgr. Martin Valach, PhD.

SPU ako Globálna univerzita

Rozmer globálnosti sa dá vysvetľovať rôznymi spôsobmi a v rôznych súvislostiach. Veľmi zjednodušene interpretované, globálnosť inštitúcie znamená, že jej aktivity sa dotýkajú mnohých oblastí ľudského života či už v priestorovom, geografickom alebo inom význame. Takýmto oblastami sú aj rozvoj a ekonomika, kde doterajší celosvetový vývoj (najmä v posledných rokoch) odhalil nedostatočnú účinnosť existujúcich konceptov, čím sa otvoril priestor pre nové riešenia ich nepriaznivých ekonomických, politických a sociálnych dôsledkov.

A ako sa to týka našej univerzity? Okrem projektov zameraných na kľúčové témy a problémy súvisiace s hlavnou vzdelávacou a vedeckovýskumnou orientáciou jej súčasťou sa už niekoľko rokov na našej akademickej pôde venujeme aj rozvojovému vzdelávaniu. Katedra spoločenských vied FEM SPU v Nitre v spolupráci s ďalšími pracoviskami z FEM, FEŠRR, FAPZ a FBP a v spolupráci s Nadáciou Pontis od roku 2012 rieši túto problematiku s podporou projektových schém KEGA a SlovakAid. Bolo vydaných niekoľko zaujímavých publikácií - napr. Globálne rozvojové vzdelávanie pre ekonómov (Nitra, 2014), Rozvojové vzdelávanie: Témy a metódy II. (Bratislava, 2015) a v tomto roku vyjde ďalšia učebnica Rozvo-

jové vzdelávanie: Témy a metódy III. Okrem toho boli akreditované a pilotnou výučbou otestované štyri vzdelávacie programy ďalšieho vzdelávania (<http://www.uniag.sk/sk/projekty-a-podujatia/>).

Obsahom prebiehajúceho projektu Globálna univerzita IV.: Zavádzanie rozvojových tém do systému univerzitného vzdelávania je inštitucionálna rozvojového vzdelávania na SPU v Nitre a jeho najväčšou pridanou hodnotou je príprava bakalárskeho študijného programu sociálny manažment a rozvoj. Zámerom je akreditácia tohto študijného programu s cieľom zabezpečiť systematickú prípravu absolventov, ktorí budú schopní pôsobiť v rôznych odvetviach a sektoroch v novom globálnom ekonomickom a spoločenskom prostredí, najmä vo sfére sociálnej ekonomiky, rozvoja a rozvojovej pomoci. Atraktívnou súčasťou projektu sú tiež výmenné prednášky učiteľov, odborné stáže, hosťujúce prednášky a verejné diskusie so zahraničnými expertmi. Jedna z nich - na tému sociálneho podnikania - sa uskutočnila koncom apríla 2017 s anglickým expertom Robom Wilsonom. Ďalšou zaujímavou aktivitou je študentská esejistická súťaž a stáže na Stálych misiách SR pri OSN pre jej výhercov. Tohoročnou víťazkou sa stala čerstvá absolventka FEM Ing. Katarína Baráthová, ktorej aj touto cestou srdečne gratulujeme.

Doc. Mgr. Ing. Danka Moravčíková, PhD., FEM

Mená víťaziek ankety Slovenka roka sú už známe. Nominantky prijal prezident

V historickej budove Slovenského národného divadla v Bratislave 4. júna udelili ceny v rámci 9. ročníka ankety Slovenka roka.

Absolútnou Slovenkou roka 2017 sa stala doc. MUDr. Barbara Ukropcová, PhD., samostatná vedecká pracovníčka v Ústave experimentálnej endokrinológie Biomedicínskeho centra SAV v Bratislave, ktorá zvíťazila aj v kategórii Veda a výskum, do ktorej bola nominovaná i prof. Ing. Adriana Kolesárová, PhD., prodekan FBP pre vedu a výskum SPU v Nitre. Mimoriadne ocenenie za celoživotný prínos pre Slovensko získala Iveta Radičová. Nominantky a víťazky 9. ročníka ankety Slovenka roka prijal 5. júna v Prezidentskom paláci prezident SR Andrej Kiska. „Nežijeme jednoduchú dobu, čelíme mnohým výzvam a problémom. Zvážame boj o srdce a charakter našej krajiny, a práve vtedy ste vy, Slovenky, a váš hlas také potrebné,“ povedal prezident. Zároveň vyzdvihol, že ženy okrem svojej profesie musia zvládať ešte množstvo iných povinností, starať sa o rodinu, najbližších.

r

Nominantka súťaže prof. A. Kolesárová s prezidentom SR A. Kiskom Foto: archív AK

Dohoda o vzájomnej spolupráci so Slovenskou komorou architektov

Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre a Slovenská komora architektov uzatvorili dohodu o spolupráci.

Za FZKI ju 26. apríla podpísala dekanica doc. Ing. Klaudia Halászová, PhD., za SKA predseda Ing. arch. Imrich Pleidel Foto: FZKI

Podpis dohody o spolupráci sa uskutočnil na pôde FZKI v rámci programu seminára Úlohy krajinného architekta v praxi.

SKA je zriadená zákonom o autorizovaných architektov a autorizovaných stavebných inžinieroch a v rámci svojho pôsobenia zastrešuje aj autorizovaných krajinných architektov. Dohoda o spolupráci je smerovaná do oblasti vzdelávania a komunikácie pri tvorbe študijných programov, výberových prednášok v študijnom odbore krajinná a záhradná architektúra. Dohoda vytvára rámec aj pri zabezpečovaní programov celoživotného vzdelávania.

SKA bude spolupracovať s fakultou pri realizácii odbornej praxe v ateliéroch autorizovaných krajinných architektov, ako aj pri definovaní profilu absolventa z hľadiska výkonu jeho povolania. Pôjde o spoločné formulovanie vedeckej a umeleckej činnosti a zabezpečovanie študentských architektonických súťaží.

r

S NOVOU PROFESORKOU

Adrianou Kolesárovou z Fakulty biotechnológie a potravinárstva

Prof. Ing. A. Kolesárová, PhD., so študentmi pri výučbe predmetu fyziológia regulačných mechanizmov na Katedre fyziológie živočíchov FBP

Foto: za

V čom je pre vás práca v akademickom prostredí atraktívna?

Pracovať v akademickom prostredí je pre mňa skutočne atraktívne, pestré, rozmanité, ale najmä dynamické. V univerzitnom prostredí som začala pôsobiť po ukončení vysokoškolského štúdia ako doktorandka na Katedre fyziológie živočíchov FBP. Pár mesiacov som pôsobila na Výskumnom ústave živočíšnej výroby v Lužiankach a vrátila som sa späť na univerzitu s tým vedomím, že skoordinať výskum a vzdelávanie je úžasné. Nadobudnuté vedomosti získané počas doktorandského štúdia v oblasti kultivácií ovariálnych buniek som uplatnila pri budovaní laboratória pre in vitro kultivácie buniek na uvedenej katedre. Práca učiteľa na našej fakulte je výrazne prepojená s vedeckovýskumnou činnosťou, čo je jednou z priorit našej univerzity. Kombinácia oblastí vedy, výskumu a transfer výsledkov do edukačného procesu a praxe zlepšuje vnímanie vedy v povedomí celej spoločnosti a otvára možnosti uplatnenia našich absolventov na trhu práce. V súčasnosti pôsobím ako prodektorka pre vedu a výskum a zároveň ako vysokoškolská pedagogička, takže musím zosúladiť prácu učiteľa, vedca a manažéra. Atraktívnou, no súčasne najnáročnejšou súčasťou mojej práce zostáva výskum. Získať výsledky je jedna stránka, ale druhá je ich správna interpretácia. To skutočne nie je jednoduché. Práca mi prináša radosť, mám okolo seba veľa mladých ľudí,

pracujeme a vystupujeme ako jeden tím a spolu sa tešíme z dosiahnutých výsledkov.

Ako by ste charakterizovali vaše odborné vedecké zameranie pre záujemcov mimo vášho odboru?

Odborné vedecké zameranie je do oblastí biotechnológií živočíchov, reprodukčnej biológie, endokrinológie a bunkovej fyziológie. S mojím tímom skúmame mechanizmy účinku prírodných protektívnych a toxických látok, ktoré zasahujú do regulácie reprodukčných funkcií zvierat a človeka. Hodnotíme účinky marhuľových semien a glykozidu amygdalínu na živočíšny organizmus vrátane človeka. Spomínané komponenty, extrakty z rastlín a ďalšie prírodné látky, ako sú resveratrol, kvercetín, izokvercitrín, punikalagín, ale aj mykotoxíny, testujeme na bunkách vaječníkov a bunkových líniiach humánneho ovariálneho karcinómu v podmienkach in vitro. Hormonálne, farmakologické a génové regulátory reprodukcie zvierat a ľudí a aplikácia alternatívnych prírodných látok môžu byť navrhnuté pre reguláciu a liečbu porúch reprodukčných procesov živočíchov.

Ako veda obohacuje váš život?

Výrazne. Každý výsledok z experimentov považujem za krôčik k úspechu. Obrovskú radosť mám z výsledkov študentov, doktorandov, ktorí pracovali pod mojim vedením a sú úspešní. Práca mi prináša radosť a veda obohacuje môj život možno viac ako je nutné pri úlohe matky, ale

predsa je potešujúce, že moje dcéry skonštatovali, že som ich vzor a že v dospelosti chcú byť tým, čím ja. Práve vďaka stabilnému rodinnému zázemiu, pochopeniu, vzájomnej tolerancii je možné zosúladiť rodinné a pracovné povinnosti.

O potrebe kvalitného vysokoškolského vzdelania sa hovorí veľa a pri rozličných príležitostiach. Viac ako slová sú potrebné skutky. Čo by mala univerzita robiť pre skvalitnenie vzdelávania a vedeckého výskumu?

Naša univerzita sa usiluje zvyšovať kvalitu vzdelávania a vedeckovýskumnej činnosti aj vďaka vybudovanému Výskumnému centru AgroBioTech, kde je situovaná moderná infraštruktúra porovnateľná s európskou, ale aj svetovou úrovňou a je len na nás, do akej miery využijeme všetky ponúkané možnosti. Priestor na skvalitňovanie vysokoškolského vzdelávania vidím v zavádzaní inovácií do vzdelávacieho procesu a prispôbovaní sa európskym požiadavkám. Univerzita je zaujímavá a jedinečná aktivitami, ktoré smerujú k podpore vedomostného trojuholníka (vzdelávanie, výskum a podnikanie), čo je významné vo vzťahu k európskym a medzinárodným iniciatívam a programom. Vytvorila priestor pre vznik Národnej platformy AgroBioFood Nitra pre výskum a vývoj v oblasti potravín a biotechnológií, ako oficiálneho reprezentanta Slovenskej republiky a otvára možnosti pre formovanie špičkových tímov. Samozrejme univerzita má za sebou ďalší rad úspešných krokov, ktoré smerujú k zvyšovaniu úrovne a uplatnenia absolventov. Máme vybudované moderné laboratória, preto je nevyhnutné ich využívať a prepojiť spoluprácu medzi fakultami, katedrami a spolu sa zapájať do medzinárodných konzorcií. V tom vidím cestu k úspechu v smere skvalitnenia vzdelávania a výskumu.

Keby ste mali vymenovať tri míľniky vo svojom živote, ktoré by to boli?

Za prvý považujem moje rozhodnutie študovať na našej univerzite, lebo to bolo skutočne moje rozhodnutie. Vďaka priateľskému prístupu pedagógov, ktorí nás privítali na fakulte a samozrejme úspešnému zvládnutiu prijímacích skúšok, som vedela, že chcem študovať v Nitre. Pekné chvíle strávené na univerzite ma motivovali pokračovať aj na doktorandskom štúdiu. Pár mesiacov po ukončení som dostala príležitosť pracovať v akademickom prostredí a zostať v Nitre, čo považujem za druhý míľnik. Treťou a zároveň najdôležitejším v živote pre mňa a manžela je narodenie našich dcér v rôznom roku, ale v rovnakom dni, mesiaci a hodine, taká zhoda nie je častá.

Renáta Chosraviová

Výberová prednáška spoločnosti SAS alebo „Mať niečo v rukách“

Snahou Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre je prepojiť výučbu s praxou a to aj organizovaním rôznych exkurzií a výberových prednášok pracovníkov z praxe. Niekoľkoročná spolupráca so spoločnosťou SAS opätovne vyústila do návštevy zástupcov spoločnosti na FEM.

V rámci výberovej prednášky na tému Text mining, ktorá sa konala 2. mája, študentom prezentovali prácu s neštruktúrovanými dátami. Ide o trend v analytike, ktorý sa rýchlo dostáva do popredia vďaka rozvoju informatizácie a digitalizácie. Firmy sa stretávajú s množstvom štandardných číselných údajov, ale objavujú aj potenciál skrytý v komentároch a recenziách či iných textoch. Zástupkyne spoločnosti SAS z tohto dôvodu prezentovali analytický pohľad na prácu s textom prostredníctvom softvéru SAS Text Miner. Na konkrétnom príklade recenzií hotelovej spoločnosti ukázali, ako možno efektívne spracovať informácie získané od klientov a následne ich využiť na identifikovanie slabých a silných stránok hotelu, na zlepšenie poskytovaných služieb, celkového chodu hotelu a tým zvýšiť jeho atraktívnosť v očiach potenciálnych zákazníkov. Prednáška bola určená študentom študijného programu kvantitatívne metódy v ekonómii a ŠP agrárny obchod a marketing, pričom praktická práca v softvéri bola doplnená aj ukážkou správnej tvorby dotazníka, aby ním bolo možné získať relevantné informácie potrebné pre efektívne marketingové aj riadiace rozhodnutia.

Bonusovým prvkom výberovej prednášky bolo aj udelenie SAS certifikátov. Získalo ich 14 študentov, ktorí ovládajú prácu v softvéri SAS na vysokej úrovni, teda predmet systémy na podporu štatistických analýz ukončili so známkomou „A“. Certifikát získali študenti ŠP kvantitatívne metódy v ekonómii, ktorí predmet absolvovali v tomto alebo v minulom akademickom roku. Náročnosť získania certifikátu na základe preukázania zručností pracovať s údajmi potvrdzuje aj fakt, že zo 108 študentov získalo certifikát iba štrnásť.

Možnosť pred budúcim zamestnávateľom prezentovať praktické zručnosti práce v softvéroch je pre študentov konkurenčnou výhodou na trhu práce, čo už mnohí naši študenti pocítili aj na vlastnej koži, keďže pracovné pohovory už absolvovali bez ohľadu na to, v ktorom ročníku sa nachádzajú. „Mať niečo v rukách“ sa teda naozaj v boji o pracovné miesta oplatí a štúdium na FEM je pre budúcich absolventov devízou do budúcnosti.

FEM

FEM školila partnerov z jordánskych univerzít

Internacionalizácia FEM SPU je stále aktívna, čo potvrdzuje aj fakt, že od 1. do 6. mája sa v rámci výstupov medzinárodného vzdelávacieho projektu „Erasmus+ Programme KA2 Project VTC, Capacity Building Projects in the Field of Higher Education: Vocational Training Center for Undergraduate University Students and Teachers in Jordan. 561708-EPP-1-2015-1-DE-EPPKA2-CBHE-JP“, zrealizovalo v poradí už tretie školiace stretnutie (prvé vo februári 2016 v Irbide, Jordánsko, druhé v októbri 2016 v Leipzigu, Nemecko). Koordinovala ho autorka článku v spolupráci s PhDr. A. Mravcová a Ing. J. Gálová. Zúčastnilo sa na ňom 19 partnerov zo siedmich jordánskych univerzít (Al al-Bayt University, German Jordan University, Almotahida Education Group, Mutah University, Al-Balqa Applied University, Jordan Uni-

versity of Science and Technology, The University of Jordan). Školili sme ich v oblasti marketingových, projektových, manažérskych, výskumných, agrotechnologických, senzorických, vzdelávacích a iných odvetví, s pomocou kolegov z FEM, FBP, FAPZ, SLPK, VC ABT, BZ a rektorátu. Cieľom školenia bolo propagovať vybrané vedecko-vzdelávacie aktivity SPU, fakúlt a pracovísk, predstaviť možnosti implementovania nových technológií do výučby, vzdelávanie predajno-marketingových schopností, poskytovanie služieb, projektového manažérstva, softvérových zručností, digitálnych médií, riešenie problémov a rozvoj nových myšlienok vo vzdelávacom procese pre potreby zavádzania týchto možností do vzdelávacieho systému na spolupracujúcich jordánskych univerzitách.

Ing. Johana Paluchová, PhD., FEM

Foto: archív JP

Foto: archív VV

Green Week pre študentov MBA

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre zorganizovala pre študentov program MBA AGRIMBA medzinárodné podujatie Green Week. Podujatie po odbornej stránke zastrešil profesor Bruce Ahrendsen z University of Arkansas, USA.

V Podkylave sa od 12. do 16. júna stretli študenti z Nitry a ruského Belgorodu, ktorí v rámci praktického programu podujatia navštívili jednu z najúspešnejších poľnohospodárskych spoločností PVOD Kočín, a tiež Agrofarmu Podkylava s prezentáciou aktivít na Biofarme Charolais. V oboch spoločnostiach sa študentom venovali vrcholoví manažéri, v bohatej diskusii sa hovorilo o súčasných prob-

lémoch aj výhladoch do budúcnosti. Hoci práca farmárov nie je ľahká, prevládala názor, že agrozozor s dobrým manažmentom má perspektívu. Do Agropenziónu Adam v Podkylave zavítal aj rektor SPU a riaditeľ programu MBA, Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., ktorý so študentmi diskutoval v rámci neformálnych rozhovorov.

Mgr. Vladislav Valach, KZVMVP

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V NITRE

- to sú bohaté tradície znásobené tvorivým bádaním, pedagogickým novátorstvom, vedeckovýskumnou iniciatívou

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre si v tomto roku pripomína 65. výročie svojej existencie v meste pod Zoborom. S pribúdajúcimi rokmi iba vyzrela a nadobudla pevné základy pre svoje ďalšie smerovanie a rozvoj. Za týmito slovami, ako aj názvom medzinárodne uznávanej vysokoškolskej výskumno-vzdelávacej inštitúcie, stojí bohatá história, ľudia zamestnanci, študenti, tisíce absolventov, ktorí tvorili a tvoria jej dobré meno, formovali a formujú tvár agrosektora v našej krajine. Je to naša alma mater, z ktorej vyšli mnohé pokolenia uznávaných doma i v zahraničí odborníkov v oblasti vied o živej prírode. Vďaka spoločnému úsiliu nás všetkých sa SPU v Nitre stala lídrom vo vysokoškolskom vzdelávaní a výskume v oblasti vied o živej prírode na Slovensku.

Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., rektor

Čo ponúkame?

TRADÍCIU A JEDINEČNOSŤ

■ SPU v Nitre je už 65 rokov synonymom poľnohospodárskeho vysokého školstva na Slovensku. Má právo udeľovať akademické tituly v 93 študijných programoch bakalárskeho, inžinierskeho a doktorandského štúdia. Nosnými piliermi, ktoré charakterizujú vzdelávaci a výskumný profil SPU sú klasické odbory rastlinnej a živočíšnej výroby, biodiverzita, ekológia, ekonomika, problematika bezpečných potravín, trvalo udržateľného rozvoja, využívanie alternatívnych zdrojov energie, regionálny rozvoj, aplikovaná informatika, technika v poľnohospodárstve a ďalšie.

KVALITNÉ VZDELANIE

■ Ako prvá univerzita na Slovensku získala prestížne ocenenie ECTS Label, udelené Európskou komisiou za zabezpečovanie a realizáciu Európskeho systému transferu kreditov a mobilit študentov. Je tiež nositeľnou značky Diploma Supplement Label. Akreditačná komisia ju v roku 2015 zaradila medzi sedem najlepšie hodnotených univerzít na Slovensku.

ŠPIČKOVÝ VÝSKUM

■ Vybudovanie Výskumného centra AgroBio-Tech prinieslo kvalitatívny posun v oblasti aplikovaného výskumu s úzkym prepojením na inovácie v praxi. Spoločne s excelentnými pracoviskami orientovanými na základný výskum v

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre si v tomto roku pripomína 65. výročie svojej existencie v Nitre

oblasti biodiverzity, integrovaného manažmentu povodí, ochrany a udržateľnosti pôdy a bielo-zelenú biotechnológiu sa SPU aktívne podieľa na rozvoji poľnohospodárstva a potravinárstva.

INŠPIRATÍVNE PROSTREDIE

■ Areál SPU, plný zelene, je ako stvorený na štúdium, oddych či šport. Vysokoškolský komplex SPU bol postavený v rokoch 1961 - 66 podľa projektu architekta Vladimíra Dedečka a Rudolfa Miňovského a je jedným z najvýznamnejších diel domáceho povojnového modernizmu. V roku 2014 bol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

MODERNÉ UBYTOVANIE

■ SPU poskytuje svojim študentom ubytovanie v univerzitnom kampuse v zrekonštruovaných

študentských domovoch. K dispozícii majú televízne a počítačové miestnosti, študovne, kuchynky, pracovne, športoviská či posilňovne.

OTVORENÚ CESTU DO SVETA

■ SPU v Nitre spolupracuje s vyše 100 zahraničnými partnerskými inštitúciami z celého sveta. Významným krokom vpred sú spoločné študijné programy so zahraničnými univerzitami a možnosť získať dvojité či viacnásobné diplom. SPU v spolupráci s univerzitami v Číne, Indii, Indonézii, Thajsku, Rusku, Poľsku, Turecku a ďalšími organizuje intenzívne letné školy. Prostredníctvom programov Erasmus+, CEEPUS, NŠP a ďalších, majú študenti SPU možnosť absolvovať časť štúdia v zahraničí a zároveň môžu požiadať o štipendium alebo finančnú podporu.

Akreditované študijné programy

FAKULTA AGROBIOLÓGIE A POTRAVINOVÝCH ZDROJOV

bakalárske

■ farmárstvo ■ hipológia ■ manažment rastlinnej výroby ■ manažment živočíšnej výroby ■ špeciálne chovateľstvo ■ udržateľné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka ■ všeobecné poľnohospodárstvo ■ výživa ľudí

inžinierske

■ agroekológia ■ genetické technológie v agrobiológii ■ manažment rastlinnej výroby ■ manažment živočíšnej výroby ■ špeciálne chovateľské odvetvia ■ udržateľné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka ■ výživa ľudí ■ výživa a ochrana rastlín ■ výživa zvierat a krmivárstvo

doktorandské

■ agrochémia a výživa rastlín ■ fyziológia plodín a drevín ■ ochrana rastlín ■ špeciálna rastlinná produkcia ■ špeciálna živočíšna produkcia ■ všeobecná rastlinná produkcia ■ všeobecná živočíšna produkcia ■ výživa

www.fapz.uniag.sk, dekfpaz@uniag.sk
tel.: +421 / 37 / 641 54 96, 641 55 23

FAKULTA BIOTECHNOLÓGIE A POTRAVINÁRSTVA

bakalárske

■ agrobiotechnológie ■ agropotravinárstvo ■ aplikovaná biológia ■ bezpečnosť a kontrola potravín ■ vinárstvo ■ potraviny a technológie v gastronómii

inžinierske

■ aplikovaná biológia ■ agrobiotechnológie ■ bezpečnosť a kontrola potravín¹ ■ technológia potravín

doktorandské

■ agrobiotechnológie ■ molekulárna biológia ■ technológia potravín

www.fbp.uniag.sk, dekfbp@uniag.sk
tel.: +421 / 37 / 641 55 24, 641 53 84

FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU

bakalárske

■ environmentálna ekonomika a manažment ■ ekonomika podniku ■ kvantitatívne metódy v ekonómii ■ manažment podniku ■ medzinárodné podnikanie s agrárnymi komoditami¹ ■ obchodné podnikanie ■ účtovníctvo

inžinierske

■ agrárny obchod a marketing¹ ■ ekonomika podniku¹ ■ kvantitatívne metódy v ekonómii ■ manažment podniku ■ medzinárodná ekonomika a rozvoj¹

doktorandské

■ ekonomika a manažment podniku¹ ■ ekonomika a manažment poľnohospodárstva a potravinárstva¹ ■ agrárny obchod a marketing¹

MBA program

■ Agribusiness and Commerce²

www.fem.uniag.sk, dekfm@uniag.sk
tel.: +421 / 37 / 641 55 11, 641 51 25

FAKULTA EURÓPSKÝCH ŠTÚDIÍ A REGIONÁLNEHO ROZVOJA

bakalárske

■ environmentálny manažment¹ ■ regionálny rozvoj a politiky EÚ ■ rozvoj vidieka a vidieckeho turizmu

inžinierske

■ environmentálny manažment¹ ■ regionálny rozvoj a politiky EÚ ■ rozvoj vidieka a vidieckeho turizmu

doktorandské

■ environmentálny manažment ■ integrovaný rozvoj vidieka

www.fesrr.uniag.sk, dekfesrr@uniag.sk
tel.: +421 / 37 / 641 57 29, 641 57 57

FAKULTA ZÁHRADNÍCTVA A KRAJINNÉHO INŽINIERSTVA

bakalárske

■ krajinné inžinierstvo ■ záhradníctvo ■ krajinná a záhradná architektúra

inžinierske

■ biotechnika parkových a krajinných úprav ■ krajinné inžinierstvo ■ záhradníctvo ■ záhradná a krajinná architektúra ■ International Master of Horticultural Science²

doktorandské

■ krajinné inžinierstvo¹ ■ záhradníctvo¹ ■ záhradná a krajinná architektúra¹

www.fzki.uniag.sk, dekfkzi@uniag.sk
tel.: +421 / 37 / 641 54 10, 641 54 12

TECHNICKÁ FAKULTA

bakalárske

■ technika pre biosystémy ■ prevádzka dopravných a manipulačných strojov ■ technika pre odpadové hospodárstvo ■ obchodovanie a podnikanie s technikou¹ ■ kvalita a bezpečnosť vo výrobných technológiách ■ riadiace systémy vo výrobnej technike ■ výrobné technológie pre automobilový priemysel

inžinierske

■ technika pre biosystémy ■ poľnohospodárska technika ■ prevádzka dopravných strojov a zariadení ■ kvalita a bezpečnosť vo výrobných technológiách ■ riadiace systémy vo výrobnej technike

doktorandské

■ výrobné technológie ■ technika a mechanizácia poľnohospodárskej výroby ■ riadiace systémy vo výrobnej technike ■ dopravné stroje a zariadenia

www.tf.uniag.sk, dektf@uniag.sk
tel.: +421 / 37 / 641 54 89, 641 55 88

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, tel.: +421/37/641 51 11, 641 41 11, 641 41 12, www.uniag.sk

¹ študijné programy v slovenskom alebo anglickom jazyku (resp. v kombinácii oboch)

² študijné programy výlučne v anglickom jazyku

Realizácia projektu Farmers Educa

V rámci realizácie medzinárodného projektu FarmersEduca - Neglected and Underutilized Species in the Socio-Economic Rural Development, financovaného Vyšehradským fondom pod číslom 21640443, ktorý koordinuje kolektív Inštitútu ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti pri SPU v Nitre, pripravilo Centrum pre organické poľnohospodárstvo v Selenči (Srbsko) ako partner projektu 31. mája - 1. júna dvojdnové školenie pre skupinu 25 farmárov zo Zakarpatskej oblasti Ukrajiny. Účastníci získali informácie o realizácii programu organického poľnohospodárstva v regióne Vojvodina. Osobitne ich zaujala realizácia programu Inkubátor farmárov pre organické poľnohospodárstvo, Sieť hnutia žien v organickom poľnohospodárstve, pestovanie a spracovanie plodov z ovocných druhov v organickom systéme pestovania a návšteva rodinnej farmy s celoročnou výrobou klasických metiel z ciroku (1800 kusov denne), pričom celú produkciu exportujú do rôznych krajín sveta.

Ing. Zuzana Schubertová, PhD.

Dedina mojím domovom / zeleným?

Diskutovať a spoločne hľadať novú stratégiu rozvoja dediny, bolo cieľom seminára s uvedeným názvom, ktorý sa konal 24. apríla v Malých Dvorníkoch pri Dunajskej Strede.

Organizátorom bolo Združenie obcí Mikroregión Klátovské rameno - Tökési - ág Kistérség, Regionálna rozvojová agentúra ISTER a Spolok pre obnovu dediny SR. Odbornú záštitu nad podujatím mala Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre.

Účastníci v rámci diskusie objavovali cesty do zdravej budúcnosti dediny, hľadania výrazu dedinského domu, do vidieckych úprav verejných priestranstiev. Témou diskusie bola starostlivosť o životné prostredie, ekologické myslenie a jeho konkrétne prejavy v praxi, architektúra a svet „záhradkov“ záhradnej architektúry a pod. Moderátorom a garantom seminára bol architekt prof. M. Šarašin, s prednáškou vystúpila prof. L. Feriancová (FZKI SPU), projektant a publicista I. Krpelan, Ing. G. Kuczman (FZKI SPU). Podujatie umocnil aj osobnostný medailón I. Hojsíka: „Spomínam na katalógy RD - zapísané do obrazu našich dedín.“

Sadovnícke úpravy častí Fakultnej nemocnice v Nitre

V priestoroch Fakultnej nemocnice v Nitre sa 7. júna konala prezentácia návrhov sadovníckych úprav vybraných častí nemocničného areálu. Návrhy zhotovili študenti Katedry záhradnej a krajinskej architektúry FZKI SPU v Nitre počas

letného semestra 2016/2017. Návrh rieši úpravu priestorov v okolí Pavilónu chirurgických disciplín, Liečebného pavilónu a Gynekologicko - urologického pavilónu. Na prezentáciách sa zúčastnil aj K. Kolečák, generálny riaditeľ FN.

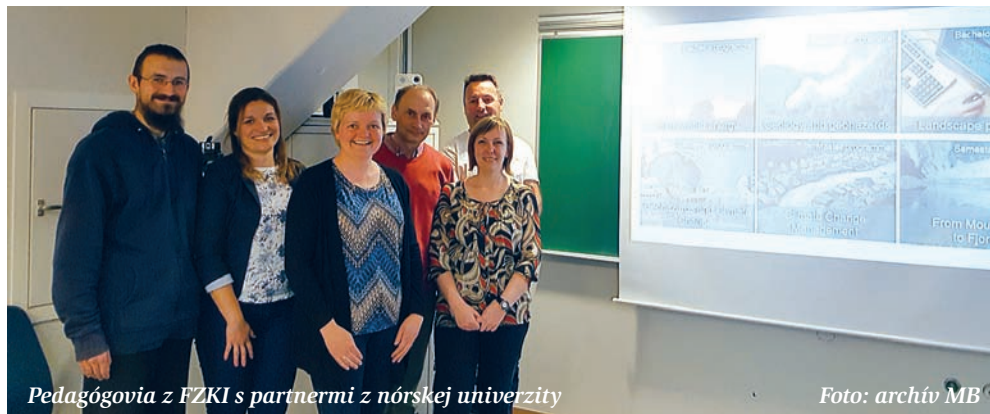
Slovensko-nórske partnerstvo

Katedre krajinného inžinierstva FZKI SPU v Nitre v apríli 2017 schválili žiadosť o príspevok na realizáciu aktivít zameraných na posilnenie bilaterálnych vzťahov medzi Slovenskom a Nórskom. Aktivita s názvom Slovak-Norway Partnership zameraná na vytvorenie partnerstva v oblasti krajinného inžinierstva sa začala realizovať v máji 2017, keď pedagógovia FZKI - doc. Ing. Peter Halaj, CSc., Ing. Mária Bihunová, PhD., a Ing. Denisa Halajová, PhD., rea-

lizovali pracovnú cestu do nórskeho Sogndalu na univerzitu Western Norway University of Applied Sciences, Faculty of Engineering and Science, Institute of Natural Sciences. V rámci pracovných stretnutí sa rokovalo o možnosti spolupráce v oblasti výmenných pobytov pedagógov a študentov, ako aj realizácie spoločných výskumných aktivít. Výsledkom stretnutia bolo podpísanie partnerskej zmluvy- Erasmus + Agreement.

MB

Pedagógovia z FZKI s partnermi z nórskej univerzity

Foto: archív MB

Návšteva v spoločnosti Samsung Electronics Slovakia

Technická fakulta SPU v Nitre má veľký záujem o kvalitnú prípravu študentov, čím zlepšuje uplatniteľnosť svojich absolventov na pracovnom trhu. Zástupcovia TF - dekan prof. Ing. Zdenko Tkáč, PhD., prodekan pre vzdelávanie prof. Ing. Roman Gálik, PhD., vedúci Katedry kvality a strojárskych technológií doc. Ing. Jozef Žarnovský, PhD., vedúci Katedry elektrotechniky, automatizácie a informatiky doc. Ing. Ondrej Lukáč, PhD., a garant praxe Ing. Štefan Bodo, PhD., navštívili 29. mája spoločnosť Samsung Electronics Slovakia, s.r.o., so sídlom v Galante.

Návšteva sa konala na podnet manažérov firmy - J. Árendáša a M. Kráľoviča, ktorí po stretnutí na pôde TF, ktoré sa konalo začiatkom mája, pozvali predstaviteľov fakulty na návštevu spoločnosti. Vo firme nás privítal M. Vranka z oddelenia Human Resources Department a personálny riaditeľ I. Dubovan, ktorý predstavil spoločnosť. Ako povedal, Samsung Electronics Slovakia patrí k významným zamestnávateľom, má 2-tisíc kmeňových zamestnancov. Zároveň uviedol dôvody, pre ktoré sa rozhodli osloviť TF na spoluprácu. Oblasť možnej spolupráce predostrel riaditeľ výroby J. Žilka, zástupcovia TF ich konkrétne sformulovali. Ide o možnosť podieľať sa na riešení záverečných prác, poskytnúť študentom formou brigád možnosť pracovať na svojom odbornom raste v priebehu štúdia. TF ponúkla odborníkom zo spoločnosti možnosť uskutočniť prednášky pre študentov pre študijné programy: kvalita a bezpečnosť vo výrobných technológiách, riadiace systémy vo výrobnej technike z oblasti automatizácie riadenia a kvality produkcie. Následne sme si prezreli pracoviská, kde sa vyrábajú televízne prijímače. S výrobnými linkami jednotlivých typov výrobkov nás oboznámil M. Šallay, manažér oddelenia. Ako povedal, na týchto linkách sa za

týždeň vyrobí 350-tisíc televízorov. V oddelení SMD (osádzanie plošných dosiek polovodičmi) nás sprevádzal M. Rúžička, ktorý nám vysvetlil jednotlivé procesy výroby základných dosiek, v oddelení SMT (oddelenie pokovovania nekoveých materiálov) zase objasnil postup nanášania

kovu na plastové časti televíznych prijímačov. Aj napriek končiacemu sa akademickému roku veríme, že spolupráca so spoločnosťou Samsung Electronics Slovakia, s.r.o., bude prínosom do ďalších rokov pre našich študentov.

Ing. Štefan Bodo, PhD., TF

Zástupcovia TF SPU v spoločnosti Samsung Electronics Slovakia, s.r.o.

Foto: archív ŠB

Na strojárskom veľtrhu uspel exponát Patrika Kósu z TF

Na 24. ročníku Medzinárodného strojárkeho veľtrhu 2017 na výstavisku Agrokomplex reprezentovala SPU v Nitre expozícia Technickej fakulty.

Súčastou veľtrhu, na ktorom sa zúčastnilo vyše 650 vystavovateľov z 23 krajín, bol aj 5. ročník tematickej výstavy TECHFÓRUM 2017, v ktorej dvanásť technických univerzít a fakúlt zo Slovenska predstavilo výsledky prác svojich študentov, doktorandov a výskumných a vývojových pracovníkov. Hodnotiteľská komisia sa aj v tomto roku rozhodla oceniť najlepšie exponáty/práce, ktorá vyniká inovačnou iskrou, kreativitou a invenciou.

Za návrh a realizáciu automatickej linky s využitím pneumatických prvkov, ktorá má oboznámiť študentov s problematikou tvárnenia plastov a automatizácie technologických procesov získala Technická fakulta Čestné uznanie Medzinárodného strojárkeho veľtrhu 2017. Autorom oceneného exponátu - automatického raziaceho stroja na tvárnenie plastov je študent 2. ročníka inžinierskeho štúdia TF Bc. **Patrik Kósa**. Na slávnostnom vyhlásení výsledkov si ocenenie prevzal z rúk riaditeľa výstaviska Mária Dingu a viceprezidenta Zväzu strojárkeho a automobilového priemyslu SR Ľubomíra Šooša.

r

Úspešnému študentovi Patrikovi Kósovi a jeho školiteľovi Ing. Martinovi Olejárovi, PhD., za blahoželal aj dekan TF prof. Ing. Zdenko Tkáč, PhD.

Foto: JC

Prof. Jaroslav Kováčik - jubilujúca osobnosť jubilujúcej univerzity

Nie každému sa podarí byť dvojnásobným jubilantom. Nielen vekom, ale i dátumom. On sa narodil 14. mája 1952 a Vysoká škola poľnohospodárska v Nitre bola zriadená s účinnosťou od 1. septembra

1952. To je 65 rokov spoločnej cesty prof. Jaroslava Kováčika a jeho alma mater - SPU v Nitre. Charakteristikou osobnosti jubilanta je vernosť. Vernosť životným zásadám, rodine, povolaniu, katedre, škole a Slovensku. Je pedagogickou a vedeckou osobnosťou, ktorá 42 rokov formuje vysokoškolskú komunitu nielen v poznatkovej sfére, ale aj kultúrne a spoločensky. Jeho prednášky z fyziológie živočíchov sú odborne, didakticky efektívne, precízne a esteticky veľmi symbioticky pôsobiace. Prof. J. Kováčik je typom pedagóga, ktorý sa odovzdáva publiku a vedomosti elegantne prináša do auditória. Počas pôsobenia na našej univerzite prešiel všetkými požadovanými stupňami kvalifikačnej pôsobnosti od asistenta po vysokoškolského profesora, ktorým bol menovaný v roku 2000. Patrí k zakladateľom Fakulty biotechnológie a potravinárstva a bol koncepčným tvorcom transformácií štúdia. Pri jeho pôsobení na Katedre fyziológie živočíchov ako pokračovateľke a nasledovníčke organizačných štruktúr od roku 1952, vytvoril životaschopnú školu fyziológov reprezentovanú doma a v zahraničí. To je jeho vklad do pokladnice jubilujúcej SPU i do slovenskej a európskej vedy. Jeho vernosť a priateľstvo sú viac ako materiálne poklady univerzity i nás.

Od toho času sa veľa zmenilo. Náš jubilant, prof. Jaroslav Kováčik ostal ČLOVEKOM, v dobrom i v súžení. *Alt multos annos!*

Jozef Bulla a kolektív

Manažérske trendy v rozvoji podnikateľských subjektov v ére globalizácie

Medzinárodná vedecká konferencia s uvedeným názvom sa konala 1. - 2. júna, hlavným usporiadateľom bola Katedra manažmentu a Katedra marketingu Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre pod odbornou gesciou dekanky prof. Eleny Horskej a prodekanky prof. Ivety Ubrežiovej, CSc. Spoluorganizátorom konferencie bola Fakulta ekonomiky a spoločenských vied a Ústav podnikového manažmentu Univerzity sv. Štefana v Gödöllő, Maďarsko, Fakulta manažmentu a Inštitút sociológie a psychológie manažmentu Technickej univerzity v Čenstochovej v Poľsku a Prevádzkovo-ekonomická fakulta Mendelovej univerzity v Brne. Podujatie sa zaoberalo aktuálnymi otázkami, ktoré v súčasnom období globalizácie a internacionalizácie podnikania výrazne ovplyvňujú manažment podnikateľských subjektov. Ponúknutý bol aj prehľad aktuálnych trendov v teórii a praxi riadenia podniku určený vedeckým pracovníkom, výskumníkom a zástupcom podnikateľského sektora. Konferencia sa vyznačovala hojnou účasťou zahraničných hostí z Maďarska, Poľska, Ruska, Ukrajiny, ČR, Kazachstanu, Holandska, Arménska a i. Na plenárnom zasadnutí vystúpila prof. Agata Mesjacz-Lech z TU v Čenstochovej, prof. Csaba Bálint Illés, doc. Anna Dunay a Saeed Nostratabadi z USŠ v Gödöllő, Ing. Sylvia Formánková z PEF MU v Brne a doc. Patrik Rovný FEM SPU. Rokovanie prebiehalo v štyroch sekciách so zameraním na manažérske aspekty internacionalizácie podnikania, ľudský, sociálny a intelektuálny kapitál organizácií a manažment diverzity, spoločenskú zodpovednosť v podnikaní a udržateľný rozvoj v agropodnikaní a manažment znalostí a inovácií a nové trendy v manažmente a marketingu. Na slávnostnom ukončení rokovania v sekciách bol účastníkom odovzdaný certifikát.

Ing. Jana Kozáková, PhD., FEM

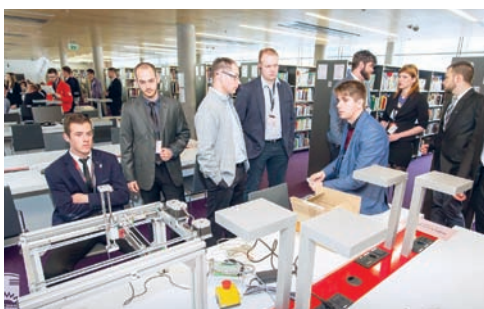
Foto: archív JK

Úspech študentov Technickej fakulty v Győri

Traja študenti inžinierskeho štúdia na Technickej fakulte SPU v Nitre sa pod vedením doc. Dr. Ing. Juraja Magu, zúčastnili na XI. medzinárodnej študentskej strojárkej konferencii na Univerzite Istvána Széchényiho (UIS) v Győri.

Na podujatí sa zúčastnili študenti technických fakúlt zo Slovenska (STU Bratislava, SPU Nitra), Rumunska, Srbska a Maďarska. Konferenciu otvoril rektor UIS prof. Dr. Péter Földesi. Program začal prezentáciou fakúlt a univerzít účastníkov konferencie, ktorí boli rozdelení na základe svojej profesijnej orientácie do niekoľkých tvorivých skupín. Zaujímavou časťou bola prezentácia zástupcov odbornej praxe, ktorá vyvrcholila do zadania úloh pre jednotlivé tvorivé skupiny. TF reprezentovala Bc. Anna Mácsiková, Bc. Tomáš Teluch a Bc. Patrik Kósa, ktorý prezentoval víťaznú prácu svojho tímu pred hodnotiacou komisiou.

TF

Z atmosféry konferencie

Foto: archív TF

SPU bola spoluorganizátorom šiesteho ročníka dní poľa

Šiesty ročník úspešnej výstavy Celoslovenské dni poľa 2017, ktorú organizovala spoločnosť Profi Press, s.r.o., vydavateľstvo Rolníckych novín v spolupráci so Združením agropodnikateľov, Družstvo v Dvoroch nad Žitavou, pod záštitou predsedu vlády SR, sa konala 6. – 7. júna v Dvoroch nad Žitavou. Už tradične spoluorganizátorom podujatia bola aj SPU v Nitre.

Prehliadku pestovania plodín zameranú na prezentáciu rôznych spôsobov ochrany a výživy rastlín, doplnenú o výstavu poľnohospodárskej techniky a hospodárskych zvierat otvoril predseda vlády SR Robert Fico. Ako uviedol, ľudia pracujúci v poľnohospodárstve robia pre Slovensko veľa a zaslúžia si našu úctu. Účast-

Praktické ukážky správania kapilárnej vody v pôde pripravili pracovníci Katedry strojov a výrobných biosystémov TF

Snímky: za

níkom sa prihovorila aj ministerka pôdohospodárstva a RV SR Gabriela Matečná a Ing. Stanislav Becík, PhD., predseda ZAD a jeden z hlavných organizátorov CDP. Ako povedal, chcú, aby výstava bola živou poľnou učebnicou s poukázaním na možnosti a najmä na

priaznivé pôdno klimatické podmienky Slovenska, ktoré nás predurčujú na to, aby sme neboli krajinou s pasívnou obchodnou bilanciou, ale takou, ktorá bude svoje poľnohospodárske produkty s pridanou hodnotou vyvážať.

SPU na dňoch poľa

Súčasťou dní poľa je už neodmysliteľne aj naša univerzita. Na otvorení ju prezentoval prof. Ing. Ján Gaduš, PhD., prorektor pre vedu a výskum. Vo svojom stánku univerzita predstavila možnosti štúdia na všetkých fakultách. Expozíciu už tradične realizovala Kancelária komunikácie a práce s verejnosťou v spolupráci so Slovenskou poľnohospodárskou knižnicou pri SPU, kvetinovú výzdobu pripravili zamestnanci Botanickej záhrady SPU. Vedenie univerzity a fakúlt vo svojom stánku privítalo aj viacero hostí, medzi nimi ministerku pôdohospodárstva G. Matečnú, bývalého štátneho tajomníka Š. Chudobu, generálneho riaditeľa FN Nitra K. Kolečáka a i.

Ako spoluorganizátor podujatia sa SPU podieľala na dvojdnovom programe. Už tradične sa konala obľúbená súťaž v orbe s konským záprehom, ktorej odborným garantom bol doc. Ing. Jozef Ďudák, CSc., z Technickej fakulty SPU. Pod taktovkou prof. Ing. Vladimíra Rataja, PhD., z TF sa konal odborný seminár na tému Utláčanie pôdy – príčiny, dopady, možnosti eli-

minácie, zameraný na problematiku utuženia pôdy. Za týmto účelom bol pripravený pozemok, kde formou pôdneho odkopu a infiltrácie kontrastnej látky do odkopu poľnohospodárom ukazovali, ako sa správa kapilárna voda v pôde pri rôznom stupni jej utuženia v kontexte s uplatňovanou technológiou.

rch

Počas CDP sa 7. júna konalo aj bilaterálne pracovné stretnutie v rámci projektu Made in Danube. Cieľom stretnutia riaditeľov Transferových centier - Dipl. Ing. Bernharda Kocha (BOKU Viedeň) a doc. Danky Moravčíkovej (SPU v Nitre) bola komunikácia s expertmi a so zúčastnenými agropodnikateľskými subjektmi a v súvislosti s prípravou inovačného auditu, tréningov a workshopov zameraných na transfer technológií.

Kôň v službách človeka

Je už dlho známe, že kone sú spoločensky vyspelé zvieratá. Vedci dokonca zistili, že sú múdrejšie ako sme si mysleli - dokážu čítať aj ľudské emócie. A práve tieto ušľachtilé zvieratá boli centrom pozornosti v rámci podujatia s názvom Kôň v službách človeka. Konalo sa 8. júna v Jazdeckom centre Katedry špeciálnej zootechniky Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre.

Prijemné popoludnie bolo pretkané kultúrnym programom - výstavou fotografií a obrazov, maľovaním obrazov s tematikou koní, kde sa prítomným svojim umením naživo predviedol Marek Maest z Čakajoviec pri Nitre, ale aj hudobným vystúpením študentov súkromnej základnej umeleckej školy - Tralaškola pod vedením Marty Uhlíkovej. Program podujatia otvoril prof. Ing. Marko Halo, PhD., vedúci KŠZ FAPZ a gestor ŠP hipológia.

Podkúvanie koní s europodkúvačom

Do stajne Jazdeckého centra SPU zavítal aj europodkúvač Ing. Maroš Klobušník, jeden z piatich certifikovaných európskych podkúvačov, ktorí majú oprávnenie vykonávať úpravu kopýt koní. Prítomných zaujal svojimi majstrovskými ukážkami podkúvania koní. Aj my sme boli s diktafónom a fotoaparátom pri tom a dozvedeli sme sa zaujímavosti o starom dobrom kováčskom remesle. Mnohí určite vedia, že konské kopyto potrebuje jeho starostlivosť raz za 6 - 8 týždňov. Vidieť však na vlastné oči prácu europodkúvača M. Klobušníka bol skutočne zážitok. Najskôr kopyto očistil, odstránil podkováčske klinec a opatrne zložil staré podkovy. Následne vykonal korektúru kopyta, tzv. odštipnutie a zbrúsenie prerastenej rohoviny. Potom prišla na rad priam rozprávková časť práce - úprava podkov za tepla. Prítomným vysvetlil, že kôň necíti žiadnu bolesť, môže však reagovať na sčyanie horúcej podkovy priloženej na kopyto. Nakoniec prišlo na rad samotné pribíjanie podkov. M. Klobušník odpovedal na všetky zvedavé otázky, objasnil, že kopyto rastie, takže podkova musí byť širšia ako kopyto. Určite niko-

Europodkúvač M. Klobušník zaujal majstrovskými ukážkami podkúvania koní

Foto: za

mu nebolo treba vysvetľovať, čo je podkova, ale zaujímavé bolo prezrieť si rôzne druhy bližšie. Podkovy sa vyrábajú väčšinou z ocele, hliníka, zliatin, alebo z gumy či plastov. Na našu otázku, či je podkutie nevyhnutné a či kôň nemôže „chodiť“ bosý, europodkúvač konštatoval, že nie je to také jednoduché. Okuté musia byť kone do

športu, pri práci v lese či meste. Aj ortopedické problémy koní sa dnes bežne liečia podkovami.

Na záver popoludnia si účastníci mohli ešte vychutnať jazdu v bývalom prezidentskom koči s reprezentačným lipicanským dvojzáprehom po areáli SPU, ktorú pre nich pripravil Národný žrebčín Topoľčianky.

Renáta Chosraviová

Delegácia z Nórska navštívila bioplynovú stanicu v Kolíňanoch

pokračovanie zo strany 1

hospodárske a potravinárske centrum, Technický a skúšobný ústav poľnohospodársky v Rovinke a jedným z partnerov projektu aj Katedra regionálnej bioenergetiky Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU v Nitre.

Delegáciu viedla veľvyslankyňa Nórskeho kráľovstva v SR Inga Magistad. Členom delegácie bol Tore Lasse By, riaditeľ EEA Finance, Øyvind Halvorsen, špecialista pre bioenergetiku z organizácie Innovation Norway z Osla, Soňa Sulíková, poradkyňa pre granty EHP a Nórska z Nórskeho veľvyslanectva a doc. Ing. Pavol Otepka, PhD., expert na biomasu v zastúpení Úradu vlády SR. Na stretnutí sa zúčastnil aj Egil Andersen z pro-

jektovej partnerskej organizácie Antec Biogas AS z Nórska, autor inovatívnej technológie a prorektor SPU pre vedu a výskum prof. Ing. Ján Gaduš, PhD., zodpovedný riešiteľ za SPU v Nitre. Na stretnutí v priestoroch Vysokoškolského poľnohospodárskeho podniku SPU, s.r.o., v Kolíňanoch sa zúčastnili aj predstavitelia vedenia podniku na čele s konateľom Ing. Jánom Lajdom.

Predmetom stretnutia bola exkurzia prítomných na bioplynovej stanici, najmä oboznámenie sa s inovatívnym riešením tzv. biofilmového bioreaktora, skonštruovaného v Nórsku partnerskou firmou Antec Biogas, ktorý bol integrovaný do technológie bioplynovej stanice v Kolíňanoch.

Úlohou SPU v Nitre vyplývajúcej z ukončeného projektu je dlhodobé testovanie tejto technológie v prevádzkových podmienkach bioplynového zariadenia a priebežné hodnotenie dosahovaných parametrov, najmä množstva a kvality bioplynu v závislosti od zloženia vstupného substrátu.

Po ukončení prehliadky prebehla bohatá diskusia, v rámci ktorej rektor SPU informoval veľvyslankyňu Nórskeho kráľovstva v SR o výsledkoch vo vzdelávacej a vedeckovýskumnej činnosti univerzity a boli dohodnuté možné okruhy pre rozšírenie spolupráce SPU v Nitre s podobnými inštitúciami v Nórsku.

JG

V ZRKADLE

Mgr. MÁRIA URBANOVÁ
Pracovná pozícia:
 univerzitná integrátorka UIS,
 Centrum informačných a
 komunikačných technológií
Miesto narodenia: Nitra
Vek: 57

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Vždy som chcela byť učiteľkou matematiky a nespomínam si na inú alternatívu tejto profesie.

Čo ste študovali a prečo práve tento študijný program?

Vyštuďovala som matematiku na UKF v Nitre. Je to pre mňa tá najzaujímavejšia veda, ktorá rozvíja logické myslenie, všetko v nej nádhorne do seba zapadá a to bez zbytočných slov.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?
 S každým milým človekom, s ktorým som si to za posledné roky sľúbila. Verím, že začnem tieto sľuby aj plniť.

Z čoho ste mali v poslednom období najväčšiu radosť?

Nemám žiadne veľké očakávania, teším sa z každodenných maličkostí. Momentálne by ma potešilo, keby tri dni pršalo ☺.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Asi by som paralyzovala aspoň jeden deň v týždni mobilné telefóny, internet, aby ľudia mali k sebe bližšie a vrátili sa viac k reálnej komunikácii.

Čo rada čítate (počúvate)?

Rada čítam detektívky (Jo Nesbo, Dominik Dán), životopisy od Stefana Zweiga, historické romány. V poslednom období ma zaujala trilógia Storočie od Kena Folletta, úžasné dielo. Ako správna Nitrianka počúvam Horkýže Slíže, ale aj Pražský výber, Bonnie Tyler,... záleží od nálady.

Aké máte koníčky?

Určite je to turistika, ktorú som si obľúbila práve vďaka zanieteným turistom na SPU. Tzv. „čičranie sa“ v záhrade, kde nejde o výkony, ale radosť z výsledku ☺.

Máte zlovyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Nikto nie je dokonalý, ale snažím sa so svojimi zlovykmi bojovať. Po desaťročiach som pred dvomi rokmi prestala fajčiť, čo bolo pre mňa dovedy nepredstaviteľné. Takže ide to a je na čase riešiť ďalšie neuhy...

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Rebríček hodnôt sa mení vekom, životnými skúsenosťami, ale zdravie je stále na prvom mieste. Cením si úprimnosť, dobré medziľudské vzťahy. A keď budem obklopená ľuďmi, ktorí ma majú radi takú, aká som, čo viac si priať ☺.

Máte nejaký obľúbený citát?

Nerob iným to, čo nechceš, aby oni robili tebe. (Konfucius) *rch*

VESELOU CERUŽKOU

Na vode

Je názov projektu podporeného Nitrianskou komunitou nadáciou a spoločnosťou Reydel Automotive Slovakia. Od septembra 2017 začne v ateliéroch na Fakulte záhradnej a krajinskej architektúry vznikať návrh na výtvarnú inštaláciu na vodnej hladine Hangóčky, ktorá bude realizovaná v apríli 2018. Pre študentov FZKI, ktorí sa na projekte podieľajú, ide o novú skúsenosť, ktorá rozvíja vzťah k umeniu, prírode a potrebe zapojenia umeleckého diela do tvorby verejného priestoru. Študenti budú musieť do jestvujúceho priestoru, novej časti mestského parku pripraviť priestorový objekt/inštaláciu, vyriešiť jeho technológiu, doviesť navrhnuté dielo k realizácii a inštalácii na vopred určenom mieste.

Mgr. art. Soňa Bellérová

Program Erasmus pred 30 rokmi a dnes

Pred 30 rokmi, v júni 1987, začal svoju činnosť Erasmus ako skromný výmenný program pre študentov vysokých škôl. Vtedy asi málokto tušil, že sa z projektu stane historicky najúspešnejší program EÚ a najväčší systém výmeny študentov na svete.

Erasmus poskytol príležitosť na štúdium, odbornú prípravu, dobrovoľnícku činnosť alebo získanie odbornej praxe v zahraničí už deviatim miliónom ľuďom vrátane takmer 108-tisíc Slovákov. Od AR 1998/99, keď SPU v Nitre vyslalo svojich prvých štyroch študentov a jedného zamestnanca, program prešiel významným vývojom. V AR 2015/16 počet vyslaných študentov na štúdium a stáž narástol na úctyhodných 197 a vyslaných učiteľov a zamestnancov na 62. Slovenské univerzity sa viac otvorili svetu a začali intenzívnejšie prijímať aj študentov (74 v AR 2015/16) a zamestnancov (116 v AR 2015/16) zo zahraničných vysokoškolských inštitúcií.

Aj vnímanie tohto programu, jeho dopady a výsledky prešli zaujímavým vývojom. Skúsenosti z absolvovania mobility v zahraničí sa pomaly šírili medzi študentmi a učiteľmi najskôr formou besied, neskôr formou prezentácií a v súčasnosti máme možnosť šíriť výsledky a dopady rýchlejšie a efektívnejšie aj formou elektronických médií.

Spolupráca s partnerskou krajinou Tadžikistan v rámci programu Erasmus+ poskytla možnosť dvom študentom absolvovať mobilitu na SPU v

Nitre v AR 2016/17. Saidjon Salimov (na snímke vpravo) absolvoval pobyt v Európe prvýkrát a dojmy z nového prostredia, nových podnetov a zážitkov mu vnukli myšlienku vytvoriť mobilnú aplikáciu pre prichádzajúcich zahraničných študentov, ktorá by im uľahčila lepšie sa udomáčniť v prostredí SPU, mesta a krajiny. Aplikácia obsahuje informácie o SPU, jednotlivých fakultách a o možnostiach štúdia, ale aj praktické informácie o Nitre, mapy a krátky slovník slovenských fráz.

Mgr. Eva Trabíková, KZVMVP

Foto: archív ET PAM

Študentský workshop Thermal Kesov o využití geotermálnych prameňov

Katedra záhradnej a krajinskej architektúry Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre v spolupráci s Thermal Park Nitrava a združením obcí Mikroregión Cedron organizovala 15. – 19. mája študentský workshop v areáli termálneho kúpaliska Thermal Poľný Kesov.

Nosnou témou workshopu boli možnosti využitia bohatstva geotermálnych prameňov južného Slovenska na rekreačné účely. Keďže v súčasnosti prebieha výstavba rozšírenia areálu Thermal Park Nitrava, cieľom workshopu bolo navrhnúť možnosti dobudovania rekreačných plôch a plôch zelene pre návštevníkov.

Študenti inžinierskeho stupňa štúdia záhradnej a krajinskej architektúry pracovali počas celého týždňa v troch tímoch, ktoré riešili rôzne zadania – vstupný areál s parkoviskom, okolie jazera a bazénových hál či pobytové lúky v okolí bazénov. Po prednáške krajinného architekta a predsedu Spoločnosti pre záhradnú a krajinnú tvorbu Ing. Zoltána Balka o tvorbe rekreačných zariadení a následných prvotných prevádzkových a kompozičných analýzach priestoru, študenti navrhli novú koncepciu zohľadňujúcu špecifiká areálu, jeho funkčnosť, estetiku, ale aj krajinný ráz okolia. K priaznivému výsledku workshopu určite prispela možnosť konzultácie návrhov priamo na mieste s vedením areálu a učiteľmi, ako aj

veľmi príjemná atmosféra, prostredie a počasie.

Výsledky intenzívnej práce boli prezentované v závere týždňa za prítomnosti dekanu FZKI doc. Ing. Klaudie Halászovej, PhD., prodekanu FZKI Ing. Márie Bihuňovej, PhD., prevádzkového manažéra Thermal Park Nitrava Ing. Jána Barcája, starostky Poľného Kesova Ing. Ľubice Poluchovej a manažérky mikroregiónu Cedron Mgr. Daniely Kozákovej. Workshop viedli a organizačne zabezpečovali učители KZKA - Ing. arch. Ivan Čitáry, PhD., a autorky článku.

Štúdie vytvorené v rámci workshopu budú vystavené v areáli FZKI na Tulipánovej ulici a v areáli Thermal Park Nitrava. Workshop sa konal v rámci predmetu kurz architektonickej tvorby, projektu EDU „Podpora zvyšovania kvality vzdelávania na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre“ a projektu KEGA 008SPU-4/2016 „Ateliérová tvorba – inovácia štruktúry, obsahu a nástrojov výučby“.

Ing. Denisa Halajová, PhD.,

Ing. Veronika Vaculová, FZKI

Foto: archív FZKI

Organické poľnohospodárstvo pre uchovanie agrobiodiverzity

Pod týmto názvom sa v rámci medzinárodnej siete AgroBioNet konala 1. – 3. júna v Novom Sade v Srbsku tretia medzinárodná konferencia. Organizovala ju Agronomická fakulta pri Poľnohospodárskej univerzite v Novom Sade s Fakultou agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre a Národnou botanickou záhradou pri Akadémii vied Ukrajiny v Kyjeve. Zúčastnilo sa na nej 95 účastníkov z 18 krajín. V odbornom programe bolo prezentovaných 35 pred-

nášok a 65 posterov. Za SPU v Nitre pozdravil účastníkov konferencie prodekan FAPZ Ing. Ján Gažo, PhD., ktorý prezentoval aj odbornú prednášku. Realizáciou spoločnej medzinárodnej konferencie prispela aj SPU v Nitre k naplňaniu internacionalizácie pri zabezpečovaní uchovania a udržateľného využívania biodiverzity a agrobiodiverzity v oblasti vzdelávania, výskumu a transferu poznatkov.

Mgr. Olga Grygorieva, PhD.

Foto: Darina Tóthová

Na FEM inštalovali tabuľky s menami autorov a ich diel

Vďaka vedeniu FEM SPU v Nitre 1. júna slávnostne odhalili tabuľky s menami autorov a názvom ich umeleckých diel, ktoré už od roku 1985 dotvárajú interiér prizemia pavilónu S. Ide o dielo Ignáca Kolčáka - reliéf oproti hlavnému vchodu a veľkoplošný obraz Jarný strom od Bély Kolčákovvej.

Ako na otvorení povedala PhDr. Ing. Daniela Wolfová, obaja akademickí maliari študovali na Akadémii výtvarných umení v Prahe - on rodák z oravskej obce Sihelné, ona rodáčka z Prahy.

Do roku 1978 žili a tvorili v Dolnom Kubíne, neskôr v Bratislave. Ignác Kolčák sa zaslúžil o vznik Oravskej galérie, ako aj o vznik ostrova umenia na Slanickom ostrove Oravskej priehrady. Zomrel v roku 2008. Akademická maliarka Béla Kolčáková (na snímke v strede) je stále aktívnou a činnou autorkou. Zúčastnila sa aj na slávnosti na FEM a odhalila inštalované tabuľky. V súčasnosti sa venuje maľbe, ilustráciám a iným výtvarným technikám. Okrem výstav v SR a ČR autori vystavovali svoje diela aj v zahraničí, napríklad v Rakúsku, Veľkej Británii, Poľsku, USA, Francúzsku, Nemecku a ďalších.

Akademická stáž v Keni

Foto: archív AM

Na základe projektu Globálna univerzita IV: Zavádzanie rozvojových tém do univerzitného systému vzdelávania č. SAMRS/2016/RV/1/7, ktorého hlavným koordinátorom je slovenská mimovládna organizácia Nadácia Pontis, donorm Slovakiaid a hlavnou partnerskou inštitúciou SPU v Nitre, sa od 28. mája do 4. júna uskutočnila v Keni odborná akademická stáž. Zameraná bola na hlavné projektové ciele – podporu spolupráce medzi krajinami globálneho Severu a globálneho Juhu, výmenu skúseností v oblasti implementácie rozvojových problematik do systému univerzitného vzdelávania a prípravu nového študijného programu zameraného na rozvojové štúdiá, ktorého tvorba je hlavným cieľom projektu.

Išlo v poradí o druhú akademickú stáž zrealizovanú pedagógmi SPU na Jomo Kenyatta University of Agriculture and Technology (JKUAT) v Keni na základe Memoranda o porozumení medzi touto univerzitou a Nadáciou Pontis. Zúčastnili sa na nej pedagogičky Fakulty ekonomiky a manažmentu - Ing. Johana Paluchová, PhD., a autorka článku. O program sa postarali traja akademici z JKUAT, Dr. Florence Ondieki-Mwaura (pedagogička Katedry rozvojových štúdií), prof. Moris M. Sakwa (vedúci Katedry rozvojových štúdií) a prof. David Mburu (dekan Fakulty poľnohospodárstva). Cieľom bolo podporiť existujúce vzťahy a spoluprácu medzi oboma univerzitami, zdieľať nové vedomosti a skúsenosti v oblasti rozvojového vzdelávania a implementácie rozvojových problematik do výučby, ako aj príprava nového študijného programu. V problematike rozvojového vzdelávania a jeho zavádzania do vysokoškolského systému sme sa vďaka našim kenským partnerom posunuli opäť výrazne vpred.

PhDr. Anna Mravcová, PhD., FEM

Športový deň zamestnancov SPU pre zdravie i skvelú zábavu

Šport, súťaženie, zábavu, možnosť bližšie sa spoznať s kolegami z ostatných pracovísk univerzity – to všetko ponúka skvelé podujatie Športový deň zamestnancov SPU, ktorého druhý ročník sa konal 19. mája. Zorganizovala ho Univerzitná organizácia OZ PŠaV na SPU v spolupráci s manažmentom SPU v Nitre a Centrom univerzitného športu.

Pestrý program s ponukou športových a zábavných aktivít otvorila v športovej hale SPU doc. Ing. arch. Roberta Štěpánková, PhD., prorektorka

Foto: za

pre informatizáciu a rozvoj univerzity. Zdôraznila hlavný cieľ podujatia – regeneráciu fyzických a duševných síl zamestnancov univerzity a vyzdvihla potrebu zdravého životného štýlu a s tým spojenú pohybovú kultúrou. Následne prebiehali jednotlivé športové aktivity. Počasie organizátorom a účastníkom podujatia tento rok naozaj prialo a príjemné teplé slnečné lúče spríjemňovali rozmanité športové disciplíny – tenis, nohejbalový turnaj, atletiku, beach volejbalový turnaj, ktoré sa konali na vonkajších ihriskách. Aj do športovej haly SPU – malej telocvične, bazénu, fitness centra či posilňovne – však zavítali stovky zamestnancov, ktorí sa aktívne zapojili do jednotlivých športov – volejbal, basketbal, stolný tenis, florbal, joga, atletika, plávanie, posilňovanie a i., ale aj tí, ktorí prišli aktívne povzbudzovať svojich kolegov. Na vonkajších ihriskách CUŠ počas celého dňa voľne prebiehali aj zábavné hry ako šípky, koly, petang a bedminton. Popoludní sa v športovej hale uskutočnilo vyhlásenie výsledkov jednotlivých aktivít a odovzdávanie diplomov. Aj tohtoročný športový deň bol vydarenou akciou, z ktorej si každý odniesol mnoho pekných zážitkov.

rch

Stretnutie chovateľov ošípaných a producentov mäsa pri varení guláša

Pri príležitosti každoročne organizovaného Chovateľského dňa ošípaných a 1. ročníka konferencie Kvalita mäsa sa stretli zástupcovia vedeckej aj odbornej spoločnosti a praxe.

Po predpoludní strávenom sledovaním prednášok a prezentácií zástupcov ministerstva pôdohospodárstva, platobnej agentúry, chovateľských a spracovateľských zväzov strávili popoludnie pri varení bravčového kotlíkového guláša. A zároveň si zasúťažili. Družstvo SPU v zastúpení členov Katedry špeciálnej zootechniky a Katedry veterinárskych disciplín (prof. Ing. Juraj Mlynek, CSc., Ing. Ondřej Bučko PhD., Mgr. Peter Juhás, PhD., Ing. Ivan Imrich, PhD.), obsadilo 2. miesto v kategórii vhodný nápoj a 3. v kategórii prezentácia a komentár. Aj výber vína z produkcie VPP SPU a výzdoba maketami

plemien ošípaných sa ukázali ako správna voľba. Okrem bravčového guláša družstvo SPU pripravilo aj špecialitu z jahňaciny – birka porkölt. Spestrením programu bola aj účasť družstva Zväzu ekologického poľnohospodárstva Ekotrend, ktoré pripravilo hovädzí guláš v bio kvalite.

r

Družstvo SPU

Foto: archív FAPZ

Botanická záhrada veľkým i malým

Botanická záhrada (BZ) SPU v Nitre sa v máji a júni prezentovala kultúrnymi podujatiami.

Zamestnanci BZ

Foto: archív FM

Počas Dňa otvorených dverí v BZ, ktorý sa konal v rámci Dňa fascinácie rastlinami, boli 20. mája pre návštevníkov sprístupnené všetky expozície, ktoré bežne nie sú dostupné verejnosti. Konali sa prehliadky s odborným výkladom, na ktoré zavítalo viac ako 200 návštevníkov.

Botanická záhrada chutí - s takýmto podnázvom sa BZ prezentovala na Festivale chutí Nitrianskeho kraja 3. júna na Svätoplukovom námestí. Gastronomická akcia, ktorú BZ doplnila svojimi bylinkami a menej známymi zeleninami, bola spestrením námestia, keďže ľudia si mohli pri nich posediť a aj ochutnať.

Deň detí sa uskutočnil vo Viváriu BZ 1. júna, kde sa návštevníci mohli stretnúť s „melónovým“ Vincom a krokodílom Rikim. Ukážky krmenia zvierat sa konali každú hodinu. Vivárium navštívilo 455 záujemcov, z nich 300 detí.

Ing. Erika Mňahončáková, PhD., BZ

PRÁVE VYŠLI

UČEBNICE

J. Bojňanský a kol.: Dane podnikateľských subjektov, 2. upravené vydanie, náklad 300 ks, cena 7 €.

J. Rusnák a kol.: Základy konštruovania, 1. vyd., 300 ks, 9,70 €.

V. Tančin a kol.: Všeobecná zoonohygiény, 1. vyd., 450 ks, 9,90 €.

VEDECKÉ MONOGRAFIE

V. Pavlík - M. Habánová: Prevalencia obezity

vo vybranej populácii vojakov, možnosti prevencie a liečby, 1. vyd. 100 ks, 2,50 €.

J. Ladvenicová - M. Nemky: Výrobný faktor pôda a aplikácia metód efektívnosti investičného rozhodovania v poľnohospodárskych podnikoch SR, 1. vyd., 100 ks, 4,80 €.

J. Hanusová - M. Miluchová: Mäsová úžitkovosť štandardných nutrií, 1. vyd., 100 ks, 1,70 €.

Vydavateľstvo SPU

1992 - 2017:

25 ROKOV V NITRE

Tisícky študentov a absolventov jazykových skúšok. **5** licencií. Oprávnenie vykonávať **štátne jazykové skúšky**. Vzdelávanie vo viac ako **150** firmách a spoločnostiach. **9** projektov. Partner celoštátnych výstav **Profesia days** a **Job Expo**.

Ďakujeme za dôveru.

E-KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie
Piaristická 2, 949 01 Nitra

tel.: 037/654 24 56

e-mail: eku.os@eku.sk

www.eku.sk

facebook.com/eku.institut

(1/2017)

OZNAMUJEME

Dekan Technickej fakulty Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre oznamuje, že

■ 27. júna 2017 sa v zasadacej miestnosti TF (pavilón TF, 4. posch.) uskutočnia obhajoby dizertačných prác doktorandov na Katedre kvality a strojárskych technológií: o 9.30 h bude **Ing. Dominik Gašparovič**, obhajovať prácu Vplyv konštrukcie spaľovacej komory na kvalitu emisií z technologických zariadení a o 11.00 h bude **Ing. Radovan Šoška**, obhajovať prácu Zlepšovanie kvality pracovných nástrojov poľnohospodárskych strojov;

■ 28. júna 2017 sa v zasadacej miestnosti Dekanátu TF (pavilón TF, 1. posch.) uskutočnia obhajoby dizertačných prác: o 8.00 h bude **Ing. Martin Pšenka**, doktorand na Katedre zariadení stavieb a bezpečnosti techniky obhajovať prácu Analýza hluku v chove hovädzieho dobytku pri rôznom technologickom riešení dojacieho zariadení, o 9.30 h bude **Ing. Tomáš Regrut**, doktorand na Katedre fyziky obhajovať prácu Vplyv konštrukcie snímačov na presnosť merania elektrických vlastností sypkých potravinárskych materiálov a o 11.00 h bude **Ing. Martina Prístavková**, doktorandka na Katedre zariadení stavieb a bezpečnosti techniky obhajovať prácu Manažérstvo rizík vo výrobných poľnohospodárskych podnikoch;

■ 28. júna 2017 o 9.00 h v zasadacej miestnosti Katedry konštruovania strojov (pavilón TF, 4. posch.) bude **Ing. Stanislav Lindák**, doktorand na Katedre dopravy a manipulácie obhajovať dizertačnú prácu Optimalizácia vybraných technických parametrov a režimov práce transportných vozidiel;

■ 22. augusta 2017 sa v zasadacej miestnosti TF (pavilón TF, 4. posch.) uskutočnia obhajoby dizertačných prác doktorandov na Katedre kvality a strojárskych technológií: o 8.00 h bude **Ing. Ľubomír Beláň** obhajovať prácu Zlepšovanie kvality vyrábaného výrobku v ZF Slovakia, a.s., a jeho zavedenie do výrobného procesu a o 9.30 h bude **Ing. Milan Matúš** obhajovať prácu Optimalizácia obrábacieho nástroja pri trieskovom obrábaní kalených súčiastok v automobilovom priemysle;

■ 22. augusta 2017 sa v zasadacej miestnosti Dekanátu TF (pavilón TF, 1. posch.) uskutočnia obhajoby dizertačných prác: o 8.30 h bude **Ing. Ján Csillag**, doktorand na Katedre fyziky obhajovať prácu Využitie fyzikálnych metód pri hodnotení vybraných technologických vlastností ekologických mazív a o 10.00 h bude **Ing. Janko Klúčik**, doktorand na Katedre dopravy a manipulácie obhajovať prácu Posúdenie možnosti využitia termovízie v doprave.

Univerzita tretieho veku na exkurzii po historických parkoch

Univerzita tretieho veku (UTV) ako forma celoživotného vzdelávania si našla trvalé miesto aj na SPU v Nitre. K širokému spektru ponúkaných vzdelávacích programov patrí aj záhradná a krajinná architektúra (ZKA). Frekventanti vzdelávania získavajú poznatky o historickom vývoji a súčasnom stave parkov a záhrad a o novodobých prístupoch v tvorbe obytného a životného prostredia. Súčasťou atraktívnych tém teoretickej výučby sú aj odborné exkurzie do zaujímavých parkov, záhrad a arborét. Jedna z nich sa konala 18. mája v Bratislave a vo Viedni. Okrem frekventantov vzdelávania UTV v programe ZKA sa na nej zúčastnili aj zástupcovia vedenia SPU a manažmentu programov UTV: prorektorka prof. RNDr. Zdenka Gálová, PhD., vedúca KCV doc. Ing. Mgr. Danka Moravčíková, PhD., administratívne pracovníčky UTV - Ing. Dana Klačková a Margita Granátová.

V Bratislave sme si prehliadli štyri historické parky - Medickú záhradu, Grassalkovichovu záhradu pri súčasnom prezidentskom paláci, Sad Janka Kráľa v Petržalke, napokon Hradnú záhradu Bratislavského hradu. Park dnes predstavuje

významné dielo historických barokových záhrad na Slovensku. Vo Viedni sme si prehliadli Zámocký park Schoss Hof, ktorý tiež predstavuje významný historický objekt záhradného umenia z obdobia baroka. O histórii a využití parkov v súčasnosti čítajte na www.polnohospodar.sk

Dr.h.c. prof. Ing. Ján Supuka, DrSc.,
garant programu UTV- ZKA

Účastníci exkurzie v Hradnej záhrade Bratislavského hradu

Foto: archív JS